

*"JEG TROR EGENTLIG AT VI HAR DET
SAMME UNGESYN?"*

04.06.21

Myndighedsrådgiverens arbejde med
udsatte unge inden for to lovgivninger

Master i udsatte børn og unge, faglig ledelse. AAU

Antal anslag: 107221

Mia Bækskov

Stefan Herman Grupe

Indholdsfortegnelse

Abstract	3
Kapitel 1: Indledning	4
1.1 Problemfelt	6
1.2 Problemformulering.....	7
1.3 Læsevejledning	7
Kapitel 2: Begrebsafklaring	8
Kapitel 3:	9
3.1 Projektets design	9
3.2 Teorifortolkende casestudie.....	10
3.3 En kvalitativ indholdsanalyse med teorifortolkende tilgang	10
3.4 Kodning af dokumentanalysen	11
3.5 Præsentation af empiri til dokumentanalysen	12
3.6 Det kvalitative interview	12
3.7 Udvælgelsen af informanter.....	13
3.8 Præsentation af informanter.....	13
3.9 Planlægningen af det semi-strukturerede interview	14
3.10 Kritik af interview forløbet	15
3.11 Kodning af interview	15
Kapitel 4: Retsgrundlag	16
Kapitel 5: Aktuel lovgivning	17
Kapitel 6: Anvendt teori	19
6.1 Foucaults tankeunivers	19
6.2 Børne- og ungesyn	23

6.3 Frontlinjemedarbejder	26
Kapitel 7: Analyser	29
7.1 Analyse af serviceloven	29
7.2 Analyse af UKL	34
7.3 Sammenholdende analyse af SEL og UKL	39
7.4 Analyse af dilemmaer og krydspres	40
Kapitel 8: Konklusion	50
Kapitel 9: Perspektivering	52
Litteraturliste.....	54
Bilagsliste:	57

Abstract

This project examines different views on children and young people and thereby illuminates which are the most prominent in the Social Services Act and in the Fight against Juvenile Delinquency Act. The project seeks to answer dilemmas that the government social worker examines when working with divergent views on children and young people, and management rationales.

The project is built on two independent analyses. They both contribute to unfold the research question. We use documentanalysis as method to the first analysis. This analysis incorporates Hanne Warming's theory of child vision, and Michael Foucault's ideas of control techniques and linguistic discourses. In the second analysis, the semi-structured interview is used as a method to understand the social worker experience of the dilemmas they encounter during the two divergent views of children and young people. In the second analysis, Michael Lipsky's theory of the Street-level bureaucrats is included. The Theory describes how the Street-level bureaucrats deals with the cross conflict, that they may experience, by using coping strategies.

The project concludes that there are differences between children and young people in the two legislations, and that they are particularly divergent when it comes to the respective main purposes of the laws. The project finds that the main purpose of the Service Act is to prevent dissatisfaction and ensure equal opportunities for all children and young people through care, guidance, and prevention. On the other hand, the main purpose of the Juvenile Delinquency Act is to prevent juvenile delinquency using penalties and sanctions.

The project also concludes that the social worker often experiences being in a dilemma where they feel a cross conflict. The project finds that this cross conflict relates to the social worker having to fulfill a divergent view on children and young people. The dilemma can also relate to the verdicts made for vulnerable and criminal young people. The project finally concludes that the social worker deal with the conflicts by using different coping strategies. But their deterrence coping strategies can also be seen as a constructive strategy for wanting the best for the young person, while maintaining their own youth-view from the Service Act at the same time.

Kapitel 1: Indledning

Hvordan forholder et samfund sig til de individer, som stikker ud fra den gængse opfattelse af, hvad der er god opførelse, dannelse eller normen? Zygmunt Bauman bruger analogien "*vagabond*" om denne gruppe individer, som konstant er en torn i øjet på modernitetens ordensprojekt. Selvom "*vagabonden*" altid er på farten, er dens ageren og færden ikke forbundet med frivillighed, men med trang og foranlediget af omstændigheder, de ikke selv har kontrol og magt over (Hviid Jacobsen 2004:160). Michel Foucault er i "*Overvågning og straf*" optaget af, hvordan straf historisk set har bevæget sig fra at blive udført som pinestraf direkte på kroppen til i stedet for at blive udført som disciplinering af fx den kriminelle, udannede eller normløse sjæl (Foucault 2008:7-14).

I mange vestlige lande har der gennem tiden foregået diskussioner om, hvordan man som samfund skal forholde sig til børne- og ungdomskriminalitet. De store spørgsmål har vedrørt, hvornår og hvordan man som samfund skal straffe børn og unge, som bryder loven. På bare halvandet år er den kriminelle aldersgrænse i Danmark blevet ændret fra 15 år til 14, og tilbage igen. Debatten pågik også, hvorvidt aldersgrænsen skulle sættes ned til 12 år. I kølvandet på disse diskussioner er der i Danmark blevet indført hårdere sanktioner, ligesom at flere børn og unge, som er kommet på kant med loven, er overgået fra det sociale system til det strafferetlige system (Østergaard Larsen 2018).

I Danmark er det strafferetlige og det sociale felt inden for ungdomskriminalitet et omdiskuteret emne på den politiske dagsorden. Selvom ungdomskriminaliteten i Danmark generelt er faldende, er der fortsat en lille gruppe unge, som står for en stor del af ungdomskriminaliteten. Hvis denne gruppe kan hjælpes til en bedre udvikling, vil det kunne ses i kriminalitetsstatistikken (Det Kriminalpræventive Råd 2021). Derfor møder de kriminalpræventive indsatser storpolitisk og forskningsmæssig interesse, hvor politikere gennem nye reformer forsøger at sikre bedre og forebyggende initiativer. Det sociale og kriminalpræventive arbejde har derfor gennem de sidste årtier repræsenteret et bredt spektrum af perspektiver, initiativer og indsatser for at hjælpe børn og unge ud af kriminalitet. Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL:2018) er regeringens seneste lovgivning iht. bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Det der undrer projektgruppen og mange forskere er, at man tilbagevendende har denne diskussion om at behandle og forebygge med straf og sanktioner, når man ved, at det ikke hjælper, men til gengæld stigmatisere og stempler de unge (Becker:1963) (Strube-Weber 2018) (Kjær og Minke 2018). Udviklings- og neuropsykologiske teorier om børn og unges udvikling beskriver, at børn og unge ofte er for umodne til at forstå konsekvenserne af deres egne handlinger (Hart:2006). For at udvise mærkbar og hurtig konsekvens blev Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (herefter UKL) (Justitsministeriet 2018) vedtaget, og ungdomskriminalitetsnævnet (herefter UKN) blev oprettet. Ungdomskriminalitetsnævnet har mulighed for, uden om retssystemet, at idømme unge kriminelle en straksreaktion (UKL §12), forbedringsforløb (UKL § 13) og anbringelse (UKL § 14). Straksreaktion sker i form af et pålæg om at møde op og fx vaske brandbiler eller feje et fortov. Formålet med straksreaktionen er ifølge politikerne, at de kriminelle unge på denne måde vil kunne forstå, at samfundet ikke accepterer deres handlinger. I følge dr.dk fik kun 9 ud af de i alt 540 unge, som blev stillet for nævnet, tildelt en straksreaktion. I stedet for har nævnet i lang højere grad pålagt de unge et forbedringsforløb (UKL § 13). Dette har igen fået den politiske debat til at blusse op, og der stilles atter krav om nedsættelse af den kriminelle lavalder og hårdere konsekvenser (DR-nyheder 2021). Det spændende i denne henseende er at spørge, hvorfor politikerne mener, at straf er bedre end en socialpædagogisk indsats, som de sociale myndigheder hidtil har anvendt via Servicelovens kapitel 11. Samtidig er det også interessant for os at undersøge rationalet bag UKL, og hvordan dette vilkår påvirker fagpersonernes børne- og ungesyn og dermed det sociale arbejde med målgruppen. Med Bauman og Foucault in mente kunne man undre sig over, om forbedringsforløbet ikke bare er en anden måde at styre og disciplinere de kriminelle, udannede eller normløse unge på.

Set i et historisk perspektiv har børnesynet gennemgået en løbende udvikling, og forskellige tendenser har gjort sig gældende, siden vi i Danmark i 1905 fik den første børnelov (Bryderup 2005:43). Inden børneloven anså man ikke børn som kompetente og værende uden en egen fri vilje. Disciplinering og afrettelse var rettet mod kroppen i form af ydrestyring og korporlig straf. Med børneloven og i årene frem til det seneste politiske udspil - Barnets lov i 2021, tildeles børn ligesom voksne et subjekt. Et subjekt

med behov, ønsker og rettigheder. Disciplinering og afrettelse af børn kommer derfor i løbet af perioden til at handle om at udvikle, understøtte og forme barnets gode subjektive potentialer (Warming 2019:32-133). Socialisering bliver i nyere tid betragtet som noget, der sker gennem en gensidig påvirkning og interaktion med voksne (Warming 2019:32-133). Udviklingen af børnesynet og de diverse børnelove og reformer er båret af ”... et demokratisk børne- og menneskesyn, hvor børn og unge skal forstås som aktører i eget liv med ret til inddragelse i alle processer, og deres forældre skal ses som mennesker, der gennem lære- og erkendelsesprocesser kan forandre deres egen og barnets situation” (Kvello 2014:25). Kvello beskriver her et moderne og demokratisk børne- og ungesyn, og denne viden bør danne afsæt for lovgivning og indsatser ift. udsatte børn og unge. Men er dette perspektiv i centrum, når regeringen udruller UKL og dermed også tiltag, som skal støtte udsatte unge til et ungdomsliv uden kriminalitet?

1.1 Problemfelt

Set fra projektgruppens perspektiv behandles og stemples helt unge som kriminelle, når de tildeles en UKN-afgørelse med lovhjemmel i UKL. De placeres i et system, hvor den toneangivende diskurs er straf og forbedring. Tidligere har valg af foranstaltninger og det pædagogiske arbejde med denne gruppe fundet sin legitimitet i Serviceloven. Serviceloven og UKL hører under hvert sit ministerium. Hvor Serviceloven tilhører Socialministeriet, tilhører UKL Justitsministeriet. Projektet bygger på den hypotese, at de to love bygger på hver deres børne- og ungesyn, og at dette også kommer til at betyde, at lovene repræsenterer forskellige styringsrationaler. Endvidere har vi den hypotese, at sagsforløb og foranstaltninger af sociale indsatserne for kriminelle unge behandles efter dobbelte standarder, da SEL og UKL uomtvistelig vil betyde forskellige sagsforløb. Vi antager også, at ovenstående kan betyde dilemmaer for fagfolk på det sociale område, da deres professionelle selvforståelse og deres børne- og ungesyn ikke afspejles i UKL.

Det er et problem for de fagfolk, som specialiserer sig i at udarbejde socialfaglige vurderinger og tilrettelægge indsatser, som skal støtte denne målgruppe. UKL bringer en strafferetslig sagsgang i spil, hvor Socialforvaltningen udarbejder en ungefaglig undersøgelse og indstilling til UKN. UKN træffer herefter afgørelse om valg af foranstaltninger, og efterfølgende føres tilsyn af ungekriminalforsorgen. Det skaber

socialfaglige dilemmaer, at udsatte unge tidligt anses som kriminelle. Ligesom at beslutninger og vurderinger om valg af foranstaltning fratages socialforvaltningen og den enkelte rådgiver.

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående er vi kommet frem til følgende problemformulering.

Hvilke børne- og ungesyn spores i henholdsvis Serviceloven og Ungdomskriminalitetsloven i arbejdet med udsatte og kriminelle unge?

Hvilke dilemmaer opstår for myndighedsrådgiverne inden for det sociale område, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres, og der skal foranstaltes indsatser til udsatte og kriminelle unge?

1.3 Læsevejledning

Projektet indeholder 9 kapitler med tilhørende underafsnit som er opbygget på den måde, at læseren allerede er blevet præsenteret for indledning, problemfelt og problemstilling i kapitlet 1. I kapitel 2 redegørelse for de mest relevante og anvendte begreber. Herefter følge projektets metodologiske overvejelser i kapitel 3. Dette kapitel vil udover at redegøre for hvordan de projektets empiriske datamateriale er indsamlet også redegøre for projektets analysestrategi. Kapitel 4 indeholder en kort argumentation af de juridiske problemstillinger i de to selvstændige retsgrundlagsopgaver. Herefter følger kapitel 5 som beskriver relevant lovgivning. I kapitel 6 følger en præsentation af projektets valgte teoretiske udgangspunkt. Projektets analyser findes i kapitel 7. Projektet afsluttes med en opsamlende konklusion i kapitel 8 samt en perspektivering i kapitel 9. Bagerst findes projektets litteraturliste og bilagsliste.

Kapitel 2: Begrebsafklaring

Der er tre centrale begreber, som bidrager til afgrænsning af vores fokusområde og problemformulering. Begreber er Kriminalitet og Udsatte unge, som vil blive defineret neden for. Vi vil i et særskilt kapitel gå i dybden med projektets anvendte teori, herunder Michel Foucaults tanker om magt og styringsrationale, teori om børne- og unge syn samt teori om frontlinjemedarbejder.

Kriminalitet defineres som handlemåder, der kan medføre straf efter regler fastsat af Folketinget. Der findes flere forskellige former for kriminalitet - simpelt tyveri, besiddelse af hash, hærværk, indbrud, salg af stoffer, trusler om vold, deltagelse i tæskehold, røveri, overfald og anvendelse af våben (DKR 2021). Kriminalitet kan ikke forstås isoleret, idet der altid er nogle bagvedliggende faktorer, der spiller ind - oftest kommer kriminalitet ind i de unges liv som erstatning for noget andet. Samtidig kan man ikke sætte lighedstegn mellem udsathed og begyndende kriminalitet, idet der er andre faktorer, der spiller ind og mange klarer sig 'på trods'.

Udsatte unge: Med begrebet udsatte unge henvises i projektet til de kriminalitetstruede og kriminelle unge. Når begrebet, udsatte unge anvendes, henvises til Per Schultz Jørgensens og Karin Kildedals definition (Schultz Jørgensen 2002). Ifølge dem udgør gruppen af udsatte børn og unge 15 % af den samlede børn og ungegruppe, hvoraf 5 % udgør den mest tunge gruppe med langvarige og permanente behandlingsbehov som primært får hjælp efter servicelovens kapitel 11. Det er denne gruppe vi primært henviser til.

Børne- og ungesyn (Herefter ungesyn): Her tager vi afsæt i Hanne Warmings definition og arbejde med ungesyn. Ungesyn redegøres for mere udførligt senere under teorikapitlet. Her vil vi kun gøre opmærksom på, at da opgaven hovedsageligt handler om unge, vil vi nøjes med at bruge betegnelsen "ungesyn". Læseren vil også opleve, at vi bruger ungesyn som synonym til ungesyn.

Kapitel 3: Metode

I dette kapitel præsenterer vi de metodiske overvejelser for, hvordan vi vil svar på projektets problemformulering. Kapitlet vedrører: Projektets design, valgte analysemetoder, kodning, interviewenes opbygning samt en introduktion til den mest relevante og anvendte empiri. De enkelte metodeafsnit har til formål at beskrive de redskaber og forskningsmetoder, der bliver benyttet i projektet samt vores metodemæssige overvejelser.

3.1 Projektets design

Dette afsnit vedrører projektets design og vil derfor beskrive den overordnede forskningsstrategi for projektet, samt hvordan projektets analyser er opbygget, således bliver analyserne svaret på begge spørgsmål i problemformuleringen.

Projektet er bygget op i to analysedele. I første del vil projektet søge at svare på første spørgsmål i problemformuleringen: **Hvilket børne- og ungesyn spores i henholdsvis SEL og UKL?** Denne første del er igen opdelt i to analysesøjler. I den første søjle undersøger projektet, hvilke ungesyn som er mest fremtrædende i serviceloven. Projektets anden søjle i første del, undersøger selv samme problemstilling men med udgangspunkt i UKL.

Projektets første analysedel har således til formål at beskrive og afdække divergerende ungesyn iht. SEL og UKL. Fælles for de to søjler er, at den anvendte empiri, vil vi frembringe igennem dokumentanalyser og sekundært data, som beskrives under afsnittet "Empiri". I projekts anden analysedel undersøger og svarer projektet på problemformuleringens andet spørgsmål: **Hvilke dilemmaer opstår for myndighedsrådgiverne inden for det sociale område, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres og der skal foranstalles indsatser til kriminelle unge?** På baggrund af den viden vi har indhentet i projektets første analysedel, sammenholdt med andet relevant empiri samt valgt teori, vil vi udarbejde en interviewguide med det formål at interviewe myndighedsrådgivere inden for det sociale område med henblik på at undersøge, hvordan de oplever dilemmaerne.

3.2 Teorifortolkende casestudie

Projektet anvender casestudie som overordnet forskningsstrategi. Casestudiet er en empirisk analyse, der undersøger et samtidigt eller historisk fænomen i en social kontekst, hvor fænomenet udfolder sig (Antoft og Salomonsen 2007:32). I den indledende fase af casestudiet har teorien ikke en central rolle for vores valg af case. Vi orienterer os bredt om viden vedrørende udsatte og kriminelle unge. Idet vi begynder at nærlæse lovgivningen i SEL og UKL, kommer teorien imidlertid hurtigt til at spille en rolle i relation til de kriterier, som lægges til grund af de cases, der studeres. I UKL bliver magt og disciplinering fremtrædende begreber, og andre udvalgte begreber fra Foucaults teori bliver interessante for os. I de analytiske faser af casestudiet bidrager teorien til at identificere mønstre i vores empiriske materiale (Antoft og Salomonsen 2007:39). Dette casestudie anvender både dokumenter og interview, og denne empiri udgør vores samlede case. Vi arbejder teorifortolkende, men det primære formål er at undersøge vores hypotese og generere ny empirisk viden. Projektet er et casestudie, som undersøger, hvad der sker i praksis, når fagfolk skal arbejde med udsatte unge, som underlægges to lovgivninger med forskellige styringsrationaler og ungesyn.

3.3 En kvalitativ indholdsanalyse med teorifortolkende tilgang

I projektet anvendes dokumentanalyse, og ved hjælp af denne metode vil vi gennemlæse relevante dokumenter iht. beslutningsprocessen vedr. SEL og UKL, politikernes spørgsmål hertil og dele af selve lovteksten i SEL og UKL. På baggrund af vores problemformulering vil vi herefter udvælge den relevante og primære empiri, som skal være genstand for vores dokumentanalyse. Derigennem forventer vi at få afdækket, hvilke ungesyn som er fremtrædende i henholdsvis SEL og UKL. Både i vores gennemlæsning og analyse lader vi os inspirere af strategier og fremgangsmåder fra kapitel fem i "Kvalitative undersøgelser i praksis" (Ingemann, Kjeldsen, Nørup og Rasmussen 2019:110). Vi afgrænser vores læsning til den del af dokumenterne, som relaterer sig til projektets problemformulering. Sigtet er her en analytisk gennemlæsning, hvor formålet er at påbegynde afkodningen af, hvad teksten handler om. Vores analytiske gennemlæsning skal være bevidst, systematisk og kritisk reflekterende i forhold til bagvedliggende budskaber og den retorik, som portrætterer børne- og ungesyn i lovgivningen (Ingemann et. al. 2019:106-110).

Inden vi går i gang med den egentlige indholdsanalyse, har vi truffet en beslutning om, hvad vores overordnede strategi for analysen er. Idet vi har kendskab til det sociale arbejde med målgruppen, og vi på forhånd har antagelser om, hvilke ungesyn der er fremtrædende i SEL og UKL, har vi besluttet at anvende en abduktiv teorifortolkende analysestrategi. Vi er her opmærksomme på, at der i den indledende fase af projektet anvendes en mere induktiv tilgang. Ved at vi på forhånd definerer, hvad vi er på udkig efter i teksten, anvendes en delvist lukket kodning. Kodningen sker ud fra centrale teoretiske begreber om Hanne Warmings ungesyn (Warming 2008). Her henledes en opmærksomhed på, at vi tidligt i projektet har taget nogle centrale valg og fravalg i forhold til vores analytiske fokus. Det betyder, at vores forudgående teoretiske viden bliver styrende for, hvad det er, vi søger efter i teksten (Ingemann et. al. 2019:108). På baggrund af denne beslutning, stilles der skarpt på udvalgte teoretiske perspektiver, og der vil opstå sandsynlighed for at underkende øvrige teoretiske perspektiver, som også kan have sin relevans i undersøgelsen af projektets problemformulering.

Dernæst anvender vi en kvalitativ indholdsanalyse, som sigter mod at afdække tekstens indhold og fortolke det ud fra tekstens sociale kontekst (Hopmann og Skovgaards 2014) og (Ingemann et. al. 2019:107). For projektet betyder det, at indholdsanalysens formål er at afdække tekstens manifeste og latente indhold. Det manifeste indhold er det, som teksten umiddelbart handler om, som i dette projekt vil give os viden om den lovgivningsmæssige ramme for kriminelle børn og unge. Tekstens latente indhold handler om bagvedliggende meninger, budskaber og forståelser, som i projektet vil udgøre vores analyser. Dette indhold vil vi fortolke ift. vores problemformulering, og ift. den samfundsmæssige, lovgivningsmæssige samt sociale virkelighed, som teksten er fremkommet i og er en del af (Ingemann et. al. 2019:107).

3.4 Kodning af dokumentanalysen

Kodningen i dokumentanalyserne sker ved, at vi gennemlæser vores udvalgte dokumenter. Herefter mødes vi og drøfter de temaer, som vi hver især finder fremtrædende. På den måde sikrer vi to blik på det samme materiale. Først læses dokumenterne i sin helhed, og derefter gennemlæses de for at se, hvilke begreber der er fremtrædende. I tredje gennemlæsning bliver vores kodning systematisk og lukket, idet vi koder efter Warmings "10 byggesten" (Ingemann et. al. 2018:109-116).

3.5 Præsentation af empiri til dokumentanalysen

I forbindelse med Covid-19 smitten foretog regeringen i marts 2019 nedlukning af Danmark, og i tiden frem til dato har der været skiftende restriktioner. Dette har påvirket projektets metodevalg og dermed tilgang til projektets empiri. Det har betydet, at vi overvejende har valgt at indhente empiri ud fra eksisterende dokumenter, og derefter har vi suppleret med virtuelle interviews. Ud fra vores valgte problemformulering har vi søgt og læst både artikler og debatter, Folketingets skriftlige fremsættelse af UKL, formålsparagrafferne og lovgivning iht. SEL og UKL, Vejledningen til SEL og håndbogen til behandling af sager omfattet af Lov om bekæmpelse ungdomskriminalitet. Den empiri vi søger, er både gennem love, og de historiske strømninger op til lovene vedtages. Vi har udvalgt formålsparagrafferne og uddrag af SEL og UKL, samt vejledningen til SEL, § 46, samt uddrag af "Håndbogen til behandling af sager omfattet af Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet". Disse dokumenter er genstand for vores dokumentanalyse.

3.6 Det kvalitative interview

Interviewene er planlagt ud fra Steinar Kvaales syv stadier; Tematisering, Design, Interview, Transskribering, Analyse, Verificering og Rapportering, til en kvalitativ interviewundersøgelse (Kvale 2007:95). Forud for udarbejdelsen af de endelige interviewspørgsmål har vi, under tematiseringen, først tilegnet os viden om genstandsfeltet (**hvad**), derefter har vi foretaget overvejelser over formålet med undersøgelsen (**hvorfor**). "Under tematiseringen er det ifølge Kvale vigtigt at afklare hvad og hvorfor, inden man designer interviewguiden og interviewspørgsmålene (hvordan)".

Nedenstående skema beskriver interviewundersøgelsens generelle "hvad og hvorfor" spørgsmål. Til interviewet er der udarbejdet en tematiseringsguide for interviewene (Bilag 1).

Hvad	Hvorfor
<p>Myndighedsrådgivers beskrivelser af, hvordan de oplever at arbejde med dobbelte standarter, samt hvilke dilemmaer de oplever ved at skulle arbejde med divergerende børn- og ungesyn.</p> <p>Forud for interviewene har vi erhvervet os viden om lovgivningen, herunder med særlig fokus på de fremtrædende børne- og ungesyn i lovgivningerne.</p>	<p>Formålet med interviewene er at afdække, hvilke dilemmaer der kan opstå for myndighedsrådgiveren, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres, og der skal foranstalles indsatser til kriminelle unge. Ligesom det også er interessant at undersøge, hvordan myndighedsrådgiveren håndterer disse dilemmaer.</p>

Undersøgelsens "**hvordan**" spørgsmål vedrører design af en interviewguide, herunder design af en række relevante interviewspørgsmål (Bilag 2). (Kvale 2007:102-105).

3.7 Udvalgelsen af informanter

Planlægningen af interviewene vedrører også udvælgelsen af informanter.

Kriteriet for udvælgelse har været, at informanterne skal arbejde som myndighedsrådgivere og både skal arbejde ud fra SEL og UKL. Derudover skal myndighedsrådgiverne arbejde med udsatte unge, som er kriminalitetstruede.

Kontakten til informanterne blev skabt gennem en af projektgruppens arbejdsmæssige kontakter. Vi er opmærksomme på, at der kan opstå organisatoriske fælles referencer eller negligering af problemstillinger mellem os og interviewpersoner. Når vi i analysen henviser til et citat, vil informanterne fremgå som informant 1 eller informant 2.

3.8 Præsentation af informanter

Informanterne: Begge informanter er ansat i Aarhus kommune, og de har adskillige års erfaring med myndighedsarbejdet med udsatte børn og unge. Deres

uddannelsesmæssige baggrund er socialrådgiver, og kriminolog. Informanterne har hver ca. 32 unge på deres sagsstammer. Informanterne beskriver, at deres sagsstammer indeholder udsatte unge, hvor sagen behandles via SEL og sager som behandles via UKL.

3.9 Planlægningen af det semi-strukturerede interview

For at sikre at informanterne havde mulighed for at forberede sig på de temaer, som vi gerne ville snakke om, sendte vi temaerne samt vores problemformuleringer til dem forud for interviewene (Bilag 3). Reaktionen fra informanterne har været, at de har været glade for denne mulighed for forberedelse. Af samme grund havde vi forberedt interviewene således, at vi lagde ud med kort at repetere strukturen for interviewene, inden vi gik i gang med selve interviewspørgsmålene. Vi lagde vægt på at oplyse om anonymitet, samt en etisk refleksion om et ønske om at stille skarpt på en faglig debat om målgruppen og arbejdet med dobbelte standarder. Projektgruppen oplevede dette valg som hensigtsmæssigt på følgende måder:

- Vi oplevede, at informanterne virkede trygge i situationen.
- Informanterne var i stand til at levere brugbare svar på vores spørgsmål.

På grund af Covid19 blev alle interviewene foretaget via Teams. På forhånd vides det, at kommunale medarbejdere i Aarhus Kommune anvender Teams i arbejdet. Efter et år med Coronarestriktioner vides det også, at interviewpersonerne føler sig trygge i dette forum. Interviewene blev optaget via diktafon-appen "Memoer".

Interviewene er semi-strukturerede på den måde, at de kun til dels er forhåndsstrukturerede. Interviewguiden er opbygget på baggrund af en række tematiseringer. Disse er fundet og udvalgt i projektets første to analysesøjler, hvor vi har undersøgt ungesyn i henholdsvis SEL og UKL.

Interviewene er også semi-strukturerede på den måde, at selvom temaerne er fastsat, så er spørgsmålene kun vejledende. Med andre ord lægges der op til at forfølge og spørge ind til informantens svar på de forberedte spørgsmål og svar (Kvale 2007:133-136) og (Launsø & Rieper 2005:135).

Vi har valgt ikke at transskribere interviewene eller at vedlægge dem som lydfil. Vi vil i stedet for lytte det igennem flere gange, med henblik på at afdække teksten manifesterede og latente indhold (Ingemann et. al. 2019:107). Vi vil således direkte citere interviewpersonerne i vores analyser, men derudover også lægge mærke eventuelle omformuleringer, tøven, betoning og lignende.

3.10 Kritik af interview forløbet

Set i retrospektiv kan interviewene kritiseres på et par punkter. Det ville have været en klar fordel at have lavet et eller flere pilotinterviews, hvor det havde været muligt at teste spørgsmålene samt overveje de semi-strukturerede spørgsmål. Her ville vi muligvis også have haft mulighed for at opdage, hvis spørgsmålene var for detaljerede, om der var for mange eller om guiden var for bred. Vores oplevelse var i midlertidig, at interviewene endte med at være en god blanding af planlagte og opfølgende spørgsmål. Man kan også argumentere for, at vi, for validitetens skyld, burde have foretaget mere end to interviews.

3.11 Kodning af interview

Begge interviews bærer præg af informanternes individuelle udmeldinger og praksisoplevelser, som i denne analyse vil fremgå ved hjælp af citater. Vi vil i analysen skelne imellem hver informant og tydeliggøre, når vi sætter citater op imod hinanden. Vi har valgt at lytte til lydfiler som helhed ad flere omgange. Vi har herefter noteret minuttal, hvor vi hører eksempler fra vores udvalgte kodning, og transskriberet disse passager.

Vores interviews har givet anledning til efterrefleksion siden kodningen. F.eks. kunne vi have valgt at kode vores interviews for bedre at kunne strukturere empirien ud fra de tre temaer, som danner rammen for interviewguiden. Igennem denne proces kunne vi se flere diskurser og interessante emner åbne sig op i begge interviews. Dette udmøntede sig i, at vi opdeltede interviewene i fire dilemmaer.

Kapitel 4: Retsgrundlag

I dette afsnit vil vi kort redegøre for hver vores retsgrundlag. Redegørelsen vil indeholde en kort argumentation af de juridiske problemstillinger.

Retsgrundlag 1¹ omhandler:

Hvilken betydning får SEL (SEL 2019) og UKL (UKL 2018) i forhold til den unges sagsbehandling set ud fra ligebehandlingsprincippet, og ud fra et forskelsbehandlingsperspektiv?

Opgaven tager udgangspunkt i to cases, hvor begge unge er 14 år. Den ene ung er henvist til støtte via SEL, og den anden ung er henvist på baggrund af UKL. Mia argumenterer for, at der ses sammenlignelige forhold hos de udsatte unge, samt at der usikkerhed omkring politiets fordelingsnøgle iht. vurdering og skøn omkring mistanke. Det kan betyde, at der er risiko for at ligebehandlingsprincippet brydes, og de unge dermed behandles med urimelig stor forskel.

Retsgrundlag 2² omhandler:

Hvilken juridisk betydning har voksenansvarsloven³ for et åben opholdssteds strukturelle muligheder for at arbejde pædagogisk med unge, der er blevet pålagt et forbedringsforløb i forbindelse med en UKN⁴ afgørelse?

Opgaven tager udgangspunkt i en konkret sag, hvor en 16-årig dreng anbringes på en åben døgninstitution med en række pålæg i forbindelse med en UKN-afgørelse. Da anbringelse er en indsatsmulighed i et forbedringsforløb, har Stefan fundet det interessant at undersøge, om UKL giver yderligere og mere vidtgående lovhjælp til at foretage indgreb i den unges privatliv for at hjælpe ham med at overholde UKN-afgørelsen.

---

¹ Bilag 4

² Bilag 5

³ LBK nr 764 af 01/08/2019 – herefter VAL

⁴ Ungdomskriminalitetsnævnet

Kapitel 5: Aktuel lovgivning

I dette kapitel præsenterer vi den aktuelle lovgivning, som henvender sig til udsatte og kriminelle unge. Vi redegør kort for Lov om Social Service (SEL) samt Lov om Bekæmpelse af Ungdomskriminalitet (UKL). Dertil beskriver vi målgruppen og de mulige indsatser. Dertil beskriver vi målgruppen og de mulige indsatser. Desuden beskriver vi, hvornår loven vedtages, hvad baggrunden for lovgivningen er, samt i hvilke historiske begivenheder som kan have indflydelse på politikernes beslutninger.

Lov om Social Service (SEL) blev vedtaget i 1998. Kapitel 11 omhandler særlig støtte til børn og unge. SEL § 46 tilsiger, at *“formålet med at yde støtte til børn og unge, der har et særligt behov for dette, er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for disse børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende”* (SEL § 46).

Målgruppen er således karakteriseret ved at være børn og unge mellem 0-18 år med særlige behov for støtte. Disse særlige behov kan først formuleres efter en grundig undersøgelse (SEL § 50) af barnets opvækstvilkår, personlige-og sociale forhold. Vurderer socialforvaltningen, at der er behov for særlig støtte, udarbejdes en handleplan (SEL § 140) (Kjærgaard 2018:99). De sociale myndigheder træffer på baggrund af den børnefaglige undersøgelse en beslutning om, hvilke foranstaltninger der vil være bedst egnet til at tilgodese barnets- eller den unges særlige og individuelle behov for støtte. I SEL § 52, stk. 3 oplistes mulige foranstaltningsmæssige rammer for denne støtte, som spænder fra dag- fritidstilbud, behandling, kontaktpersonsstøtte, aflastning og anbringelse mv.

I forhold til det kontekstuelle omkring lovgivningen kan det opsummeres, at der sker en stigende individualisering i lovgivningen, hvor de særlige behov knyttes til individet, der i kraft af disse har brug for særlig støtte. Samtidig fremgår det, at den særlige indsats skal kompensere for- og normalisere de eksisterende vanskeligheder i opvækstvilkårene, så børnene får samme muligheder for udvikling og udfoldelse som deres jævnaldrende. Der anlægges således gennem normaliseringsbestrebelse et integrationsperspektiv i lovgivningens formål (Kjærgaard 2018:99).

Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) blev vedtaget i december 2018. Formålet med loven er at forebygge ungdomskriminalitet ved et Ungdomskriminalitetsnævn, der skal fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år. En ungekriminalforsorg skal føre tilsyn med, at indsatserne gennemføres. Indsatserne skal fastlægges og gennemføres for barnets eller den unges bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets eller den unges og familiens forhold (UKL § 1). Retten tager efter anklagemyndighedens påstand stilling til, hvorvidt en ung i alderen 15-17 år skal have sin sag behandlet i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKL § 10). Politiet henviser snarest muligt en sag vedrørende et barn eller en ung i alderen 10 til 14 år til behandling i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKL § 11). Kommunalbestyrelsen skal iværksætte en ufaglig undersøgelse (UKL § 31), når den unge ved dom er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet (UKL § 10 og 11).

Ungdomskriminalitetsnævnet kan træffe afgørelse om straksreaktioner (UKL § 12), forbedringsforløb (UKL § 13), og anbringelser (UKL § § 13 og 14).

I forhold til den historiske kontekst er det værd at nævne, at der i løbet af 2017 blev registreret mere end 87 skudepisoder. Året var et særligt konfliktfyldt år. Det skyldes bl.a., at der i sommeren 2017 var en længevarende konflikt mellem bandegrupperinger i København. I 2018 var der 54 skudepisoder i det offentlige rum, som politiet vurderede, havde relation til rocker- og bandemiljøet (DKR's hjemmeside 2021). Tallene skal læses i den kontekst, at politiets indsats mod rockere og bander, herunder mod generel kriminalitet i rocker- og bandemiljøer, taktisk og operativt er et prioriteret fokusområde på nationalt niveau og har været det i en årrække (DKR, 2021). I denne kontekst bliver begivenhederne ligeledes relevante, idet der under debatten fremsættes ønsker om at bremse "fødekæden" til rocker og bande grupperinger, hvorefter at fokus rettes mod de kriminalpræventive indsatser til den yngre målgruppe. I denne kontekst fremkommer forslag om UKL, og UKL vedtages ved lov i december 2018.

Kapitel 6: Anvendt teori

I dette kapitel udfolder vi projektet teoretiske grundlag. I første afsnit udfolder vi nogle af Michel Foucaults idéer om styringsteknikker og sproglige diskurser, som er strukturerende for "blikket". Herefter følger nogle afsnit, hvor vi med afsæt i Hanne Warming beskriver, hvordan nutidens ungeperspektiv er blevet til. Teoriafsnittet afsluttes med et afsnit om frontlinjemedarbejderen, og hvordan denne er med til at udfolde socialpolitikken.

6.1 Foucaults tankeunivers

Dette projekts formål er at bidrage til en forståelse og viden om de styringsrationaler, der ligger til grund for det fremtrædende børne- og ungesyn, som materialiserer sig i henholdsvis SEL og UKL. For at kunne gøre dette vil vi gøre brug af Foucault historiske tankeunivers og inddrage nogle af de tilhørende begreber.

Når vi bruger betegnelsen "tankeunivers", er det fordi Foucault ikke som sådan har udviklet en egentlig teori, men nærmere har beskrevet de modernes institutionens opståen ud fra historiske begivenheder. Foucault er optaget af, hvordan forskellige moderne styringsteknikker er opstået på baggrund af forskellige epidemier, samt hvordan de sidenhen har spredt sig til andre dele af samfundets institutioner. Foucault også optaget af, hvordan viden og magt er blev koblet sammen. Første gang dette opstår i historien er i renæssancen, hvor man først sendte de spedalske og sidenhen de gale, de kriminelle og normløse ud af byen og placerede dem i asyler. Spedalskheden blev udryddet, og alle der kunne arbejde, blev inviteret tilbage i byen, men de gale blev uden for byen. En ny social teknik var opstået; en eksklusion af det uønskede og ubrugelige, som i denne kontekst var de gale. Asylerne bestod og blev sidenhen ledt af læger, som brugte deres faglige medicinske viden til at beskrive og definere gruppen. Først som de gale og senere hen som de sindssyge. På den måde opstod der et begreb, som disse individer beskrives ud fra (Fogh Jensen og Svarre Hansen 2006:25-27). I forhold til unge kriminelle er det interessant at spørge, hvordan de er blevet til kriminelle. Hvem besidder i dag den diskursive magt til at definere unge som kriminelle. Ligesom det også er interessant at spørge til, hvordan man håndterer de kriminelle unge.

Måden man frem til 1700 århundrede havde behandlet samfundets uønskede individer på, var altså ved helt at ekskludere dem fra fællesskabet. Men frem mod det moderne opstod betingelserne for at inkludere dem ind i samfundet. Anders Fogh-Jensen beskriver, med afsæt i Foucault, at dette skete i forbindelse med Pestens indtog i Europa (Fogh Jensen: Oktober 2013). Præmissen var, at alle samfundsborgere potentielt var i farezonen for at være eller blive pestsyge. Derfor måtte man opfinde en ny teknik til at håndtere problemet. Imidlertidig krævede en vellykket inklusion, at samfundet, byen eller staten havde det totale overblik over borgernes gøren og laden. Indførelsen af karantæne og overvågning blev en betydningsfuld og væsentlig betingelse for, at inklusionen kunne lade sig gøre. Således redegør Foucault historisk for, hvordan overvågning opstod som en social teknik. Han beskriver også, hvordan overvågningen har bredt sig fra kun at være en del af en epidemibekæmpelse til også at have indflydelse på den måde, som moderne samfund begyndte at indrette fængsler på. Overvågning har sidenhen vist sig at have indflydelse på organiseringen af mange andre af samfundets institutioner (Foucault 2008) (Fogh Jensen:2013) og (Lindgren 2007).

Det særlige ved overvågning er, at den virker disciplinerende på individet. Disciplinering determinerer, hvad individet må, og hvor individet skal være. Samt til hvilket tidspunkt individet skal være der, med det formål at gøre psyken mere lydige. Med disciplineringens indtog blev mennesket gjort formbart. F.eks. var man ikke længere født til at være soldat eller arbejder, men derimod noget med blev disciplineret og udviklet til (Fogh Jensen og Svarre Hansen 2006:40). Med disciplinering - overvågning, træning, magt eller styring - kan samfundet forme individer, så de bliver socialiseret ind- eller inkluderet i en bestemt kontekst (Foucault 2008:149-245). Disciplineringen er en selvstyrings-teknologi hvor det er individers indre styringsmekanismer, der styres. Man lærer f.eks. unge bestemte teknikker for at give dem bestemte kapaciteter til *selvrefleksion*, *selvkontrol* og *selvdisciplinering*. Målet med selvstyringen er, at de unge lærer at udøve kontrol over deres basale impulser "*Målet var at installere styringsmål i individernes selvledelse*" (Dean 2006:18).

Foucault hæfter sig ved, at der i det 18. århundrede opstod en ny type person - den kriminelle. Tidligere fandtes de kriminelle selvfølgelig også, men forskellen var, at man fra det 18. Århundrede, i stedet for at pine og afstraffe "kroppen", flyttede fokus til, at

det var psyken, som skulle straffes. Man holdt langsomt op med at pine kroppen og spærrede i stedet de kriminelle inde og disciplinerede dem (Villadsen 2013:347-348) (Fogh Jensen og Svarre Hansen 2006:39). Magten havde ændret form. Nu handlede det i langt højere grad om styring, disciplinering og optimering af befolkningens adfærd, udvikling og sundhed end bare straf.

"Dette skyldes først og fremmest disciplinens grundlæggende en dobbelttydig størrelse. På den ene side undertvinger og tøjler disciplinen individer og skaber "føjelige kroppe". På den anden side fremmer den selvsamme disciplinering handlingskapacitet og hermed magtmuligheder, for så vidt som den opøver viden og evner hos dem, den rettes mod" (Villadsen 2013:348).

Hvor eksklusionen og udelukkelsesapparatet er konstrueret ud fra en binær logik, handler disciplineringsapparatet ud fra en forbedringslogik. På den måde bliver disciplinering ensbetydende med kontinuerlig træning og vedvarende forbedring (Foucault 2008:12). Traditionelt set er politiet og domstolen eksempler på binære logikker. De leder samfundets borgere ud fra love og regler om skyldig/ikke skyldig eller overholde reglerne/ikke-overholde reglerne. Mitchell Dean fremhæver, at det dog ikke er tilfældet, at den disciplinerende magt har overtaget scenen fuldstændigt. Den suveræne eller juridiske magt bruges stadig, f.eks. til at give socialarbejderen adgang til borgeren eller til at pålægge sanktioner (Dean 2006:18-19).

Foucault kalder den politik, som har den levende befolkning som genstand for politisk magtudøvelse, for biopolitik. Retorikken i biopolitikken bevæger sig fra befaling af hvad individet skal gøre, til anbefalinger af hvad individet kan gøre. Biopolitikken handler altså om at optimere menneskelig adfærd, sundhed og udvikling. Og dette gøres igennem styring. Centralt for Foucaults forståelse af styring er udtrykket *"Conduct of Conduct"* (Dean 2006:47). Conduct har flere forskellige betydninger. Det kan betyde "at føre, dirigere eller guide og kan betegne en eller anden for kalkulation af, hvordan dette kan forgå" (Dean 2006:47). Men det kan også handle om selv-ledelse og selvregulering, hvis man inddrager det reflektive verbum "to conduct oneself". Da begge forståelser har et normativt og vurderende aspekt, skal udtrykket også forstås i relation til standarder, normer og idealer, hvorfra de kan vurderes. Styring i Foucaults forståelse handler altså

om overvejelser over- og forsøg på at lede menneskelig adfærd gennem kalkulerede og rationelle aktiviteter. Styring vedrører et menneskesyn, der søger at betragte og styre menneskelig adfærd, som noget, der kan reguleres, kontrolleres, formes og blive rettet ind mod bestemte mål (Dean 2006:43-48).

I projektet anvendes Foucault som teoretisk ramme. Her findes viden om, at vores blik skærpes af den magtform, som omhandler den begrebsmæssige disciplinering af vores tænkning og mindset. I dette projekt omhandler det f.eks., hvordan myndighedsrådgivernes tænkning om udsatte og kriminelle unge påvirkes og styres uden de har vished herom.

Sproget er ifølge Foucault en magt blandt andre styringsrationaler, som mennesket producerer, anvender, forhandler eller bytter væk. Diskurser forklares som kæder af udsagn, institutionaliserede praktikker samt historiske og kulturelt givne regler, som styrer samtaleprocedurens og sprogets indhold og form (Andersen Kaspersen 2007:330).

En vigtig og lokal teknologi af disciplinerende magt, som også er kaldet micromagt, er "blikket" eller "the gaze" (Keenan 2001). "Blikket" definerer, hvad der anskues som problematisk, og hvad som ikke gør. Ifølge Foucault er retningen og strømmingen for "blikket" aldrig neutralt. Retningen er gennemsyret og formet af bestemte diskurser og professionelle identiteter. Det er på denne måde, at "blikket" bliver en lokal teknologi for disciplinær magt, når det implementerer og reproducerer bestemte diskursive logikker og myter. Særligt for konceptet om "blikket", og hvordan "blikket" rammesættes af magt, diskurser og viden vil dette begreb hjælpe som analytisk rammesætning: Hvad er det, som ses, og hvad er det, som forbliver uset? "Blikket" er i denne henseende konstruktion for, hvad som ses, eller hvad vi kan opnå viden om. Når vi opnår viden om nogle bestemte ting eller perspektiver og ikke om andre, så vil noget blive accepteret som viden, mens andet ikke vil. Ifølge Foucaults viden om magt sker der automatiske forbindelser ift. meningen om "blikket". Her er der tale om det dobbelte "blik". Det er fordi "blikket" både er konstrueret samtidig med at det også er genstand for viden for kenderen og praktikerne. Bestemte personer og bestemte grupper af personer eller institutioner er konstrueret som dem, der har den legitime viden i feltet.

Derfor placeres personerne i en position, hvor de kan beslutte, hvilken viden der genkendes og omsættes (Foucault 1980).

Vores anvendelse af "blikket" i analysen vil betyde en undersøgelse af, hvilken type af viden som frontlinjemedarbejderne inkorporerer og omsætter i arbejdet med udsatte og kriminelle unge. Når "blikket" anvendes som analyseramme, betyder det ikke udelukkende at undersøge, hvilke typer af viden som produceres, omsættes og accepteres af frontlinjemedarbejderne, men også at spørge, hvorfor denne viden produceres og genkendes og dermed vedholdende overtager øvrige potentielle former for viden. For at gennemføre en analyse om, hvordan og hvorfor "blikket" hos frontlinjemedarbejdere konstrueres som det gør, så må analytiske sammenhænge skabes ved kategorisere målgruppe og symptomer med den logik, som findes i politiske diskurser. På den måde undersøger analysen først, hvad der anses som årsager til, at unge betragtes som udsatte eller som kriminelle. Modsat undersøger analysen også, hvad der bevirker, at de unge ikke betragtes således. Desuden undersøges, hvordan og hvad der forlænger og forstærker dette "blik", således at det reproduceres eller modsætter sig de politiske diskurser.

6.2 Børne- og ungesyn

Projektet tager afsæt i Hanne Warmings definitioner af forskellige ungesyn til at operationalisere, hvordan "blikket" konstrueres i lovgivningen og hos frontlinjemedarbejderen og på den måde kategoriserer ungesynet i forhold til udsatte børn og unge (Warming 2011:13). Ungeperspektivet som begreb bliver anvendt bredt, men ordet bliver også brugt i forskellige betydninger. Den meget divergerende brug af begrebet betyder midlertidig, at der skjuler sig forskellige rationaler og måder at indtænke og praktisere ungeperspektiver i pædagogisk og socialt arbejde (Warming 2011:13). Warming omtaler 3 primære betydninger, hvor ungeperspektivet anvendes. I projektet rettes fokus på børn, som er på vej mod ungdommen. Derfor anvendes begrebet "ung" velvidende om, at ordet og lovgivningen også omfatter børn ned til ti år.

Udefra- perspektivet er de voksnes syn på den unge eller en gruppe unge. Det er den voksnes kategorisering af denne gruppe, og den voksnes forståelse af den enkelte unge og den ungegruppes livssituation, behov, problemer og udviklingsmuligheder.

Ungeperspektivet baseres i denne forstand på en generaliseret forståelse af, hvad det vil sige at være ung. Til tider er denne forståelse kombineret med en særlig kategori af unge samt den professionelles specifikke kendskab til denne gruppe af unge (Warming 2001:14). Brugen af begrebet udefra-perspektiv i denne henseende, kobles sammen med begrebet "barnets bedste". Koblingen skabes ud fra en forestilling om, at det er muligt objektivt og vidensbaseret at identificere unges behov, herunder problemer og løsninger med henblik på optimering af deres livskvalitet og udviklingsmuligheder. På den måde bliver det de professionelles viden og teorier om unges behov og udvikling, der skal sikre eller fremme barnets bedste i forbindelse med diskussioner og beslutninger om børn. Man kan også sige, at børneperspektivet sættes lig med den professionelles opfattelse af barnet (Warming 2001:14). Dette projekt forholder sig til udsatte og kriminalitetstruede unge.

De professionelles forsøg på at sætte sig i barnets sted kan anskues som et tilstræbt indefra-perspektiv. Her menes et forsøg på at forstå, hvordan det føles og opleves at være den unge i en bestemt situation under bestemte vilkår (Warming 2011:18). Indefra-perspektivet kan være intuitivt eller en bevidst metodisk reflekteret bestræbelse. Ofte er perspektivet motiveret af den holdning, at det gode pædagogiske og sociale arbejde ikke alene har et udviklingsmål, men også en forpligtigelse på den unges livskvalitet her og nu. Denne holdning reflekterer forsknings om vedrørende barndommen, som påpeger, at barndommen betyder noget i sig selv (Qvortrup 1994). Med afsæt i dette perspektiv bliver spørgsmålet om den gode problemløsning, f.eks. ift. kriminalitet, ikke bare et spørgsmål, der kan afgøre resultatet, om hvorvidt den unge stopper de kriminelle handlinger eller ej. Men også ud fra, hvordan den unge oplever problemidentificeringen og løsningen (Warming 2011:18). Oplever den unge at blive forstået og hjulpet eller snarere at blive anklaget og stigmatiseret? Hvordan oplever den unge at blive hjulpet til et sundt ungdomsliv uden kriminalitet? Opleves det rart eller belastende? Giver det øget selvværd, eller er det forbundet med tab og manglende tilhørsforhold og samhørighed til et fællesskab på trods af dette fællesskab er forbundet til kriminalitet?

Ungeperspektivet i betydningen unges egne artikulerede holdninger, oplevelser og ønsker er en bestræbelse på at give ordet til de unge selv. Her er en bevidsthed om, at

unges artikulationer kan tage andre former end ord. Inden for barndomsforskning er det en pointe, at hvis professionelle virkelig skal give rum til unges artikulationer, så må man træne sig- og have redskaber til at tilgodese unges forskellige måder at artikulere sig på. Unges egne artikulerede holdninger, oplevelser og ønsker kan enten forstås som noget, der allerede er derude, som vi blot skal lytte til, spørge til eller se efter, eller de kan forstås som noget som noget, der skal hjælpes på vej (Warming 2011:20).

Ifølge Hanne Warming skal nutidens ungesyn ses som et kludetæppe af forskellige historiske, filosofiske, psykologiske og videnskabelige traditioner (Warming 2008:31-32). Disse udgør hver især forskellige byggesten, som midlertidig ikke afløser hinanden, men nærmere vikles ind i hinanden og forandrer hinanden. Ungesyntet har ændret sig meget gennem tiden, og nutidens børnesyn er heller ikke et konsistent eller fuldstændigt sammenhængende enkelt børnesyn. Vores antagelse er derfor, at vi i analysen af henholdsvis SEL og UKL, finder elementer fra forskellige byggesten. Byggestenene betoner på hver deres måde forskellige begreber og styringsrationaler, ligesom at de fordrer forskellige metoder, som vil være interessante at fortage analyserne ud fra. Selvom nogle begreber eller styringsrationaler går igen i flere af byggestenene, er der også flere modsætningsforhold. At børnesynet skal ansues som en sammensat størrelse af modsætninger og ambivalens, underbygges af Foucault, som pointerer, at vores måde at tilskrive mening og tænke på i praksis, er *"karakteriseret ved at være sammensat af flere og nogle gange umiddelbart inkongruente rationaler"* (Warming 2011:31-32).

Vi har udarbejdet et skema som beskriver Hanne Warmings 10 byggesten (Bilag 3). I skemaet fremgår byggestens kendetegn, centrale begreber samt pædagogiske tilgange (Warming 2011:29-46). Vi bruger skemaet som kodningsskema i vores analyse af Serviceloven Kapitel 11, Vejledningen til serviceloven, ungdomskriminalitetsloven, samt "Håndbog til behandling af sager som er omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet".

6.3 Frontlinjemedarbejder

I det følgende teoriafsnit vil vi udfolde dele af Michael Lipskys teori om frontlinjemedarbejder. Vi vil i dette afsnit komme ind på de krav, der stilles til frontlinjemedarbejder, og hvordan de kan håndtere de dilemmaer, de kan komme til at stå i.

Ifølge Michael Lipsky er det frontlinjemedarbejderne, der i praksis forbinder staten eller forvaltningen med borgerne og er dem, der reelt afgør, hvordan socialpolitikken udfoldes i praksis. Lipsky mener også, at socialpolitikken ligefrem kan opstå eller skabes i kraft af frontlinjemedarbejderens direkte kontakt med borgerne. Frontlinjemedarbejderen bliver på den måde medproducent af "policy". Men frontlinjemedarbejderen har ikke egenrådige udfoldelsesmuligheder. Winter og Nielsen beskriver i "Implementering af politik", hvordan frontlinjemedarbejderens⁵ skøn og faglige vurderinger er underlagt nogle karakteristika. F.eks. indgår de i et arbejdsfællesskab og er derigennem afhængig af det mod- og medspil, de får af andre aktører og borgeren. I denne opgaves kontekst betyder det f.eks., at principaler (UKN-nævnet) er i deres gode ret til ikke at følge myndighedsrådgivernes indstillinger, så længe det selvfølgelig ikke er lovstridigt. Derudover findes der sjældent fuldstændig og enstydig viden om, hvilken indsats der er den bedste, og der kan derfor sættes spørgsmål ved deres indstillinger (Winter og Nielsen 2008:103-115). Frontlinjemedarbejder eller "The Street Level Bureaucrat" er samlebegreb for en lang række professionelle i borgerkontaktprofessioner. Det kan fx være socialrådgivere, lærere, pædagoger, politibetjente eller kriminalforsorgen.

Skøn i form af professionelle faglige eller retslige skøn "Discretion" er et væsentlig grundvilkår for frontlinjemedarbejderen. Skønnet kan både have betydning for frontlinjemedarbejderen, men også for den konkrete service eller behandling den enkelte borger tilbydes. Lipsky har i sin beskrivelse af de strukturelle betingelser for frontlinjemedarbejdere fundet adfærdsmønstre hos frontlinjemedarbejderen, som han beskriver igennem fænomenet "krydspres" (conflict red.). I dette projekt kan krydspreset være at håndtere mulige forskellige og uforenelige børn- og ungesyn eller styringsrationaler i henholdsvis SEL og UKL, samtidig med at man skal leve op til de

---

⁵ Winter og Nielsen bruger "markarbejderen" som synonym for frontlinjemedarbejderen.

forskellige praksisfællesskabers ufravigelige krav. Frontlinjemedarbejderens position gør, at denne, med loven i hånden, skal vurdere og skønne i den enkelte sag og i interaktion med borgeren (Winter og Nielsen 2008:105-115).

Lipsky beskriver, at der på baggrund af dette krydspres, som frontlinjemedarbejderen er udsat for, ses, at deres arbejde er præget af afværgemekanismer (copingstrategier eller mestringsmekanismer), som hjælper frontlinjemedarbejderen til at gøre hverdagen håndterbar (Winter og Nielsen 2008:116-126), (Moesby-Jensen 2019:145-173) og (Michael Lipsky 1980:3-23). Projektets anden problemstilling vedrører de dilemmaer, som myndighedsrådgivere oplever, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres, og der skal foranstalles indsatser til udsatte og kriminelle unge. I denne henseende er det ikke kun interessant at undersøge selve dilemmaerne, men også hvordan myndighedsrådgiveren håndterer disse dilemmaer igennem forskellige afværgemekanismer.

Afværgemekanismerne kan opdeles i fire kategorier ud fra hver deres effekt på frontlinjemedarbejderens arbejdsmæssige hverdagsliv. De fire kategorier er:

1. Begrænsning af efterspørgsel
2. Rationering af service/aktivitet
3. Automatisering af service/aktiviteter
4. Kontrol over klienten/brugeren.

De fire kategorier og hertil hørende afværgemekanismer kan aflæses i følgende skema udarbejdet af Winter og Nielsen:

Umiddelbare effekt på frontlinjemedarbejderens arbejdsmæssige hverdagsliv	Afværgemekanismer
Begrænsning af efterspørgsel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Begrænsning af informationer 2. Lange ventetider 3. Vanskelig at komme til 4. Pålægge klienten/brugeren forskellige psykologiske omkostninger
Rationering af service/aktivitet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prioritering <ol style="list-style-type: none"> a) Programsatte aktiviteter kontra mere løse ikke programsatte aktiviteter b) Sager med efterspørgsel kontra fx forebyggelse, opfølgning etc. c) Succes-creaming d) Kvantitets-creaming e) Efficiency-creaming 2. Fokus på kun enkelte opgaver/enkelte problemer 3. Modifikation af program mål 4. Udvikling af kynisk opfattelse af klienten
Automatisering af service/aktiviteter	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brug af grove kategoriseringer af klienten/sager 2. Tommefingerregler for håndtering af klientkategoriseringer 3. Rutiner med hensyn til, hvordan en sag håndteres 4. Brug af standardløsninger
Kontrol over klienten/brugeren.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rammer, der symboliserer, forstærker og begrænser interaktionen mellem markarbejderen og klienten/brugeren 2. Isolering af klienten/brugeren 3. Præsentere ydelser og opgavehåndtering som værende i klienten/brugers egen interesse 4. Kontrol af indhold, timing og hastighed af klient/brugerinteraktionen 5. Holde distance ved at tale et sprog, som klienterne/brugerne har svært ved at forstå.

(Winter og Nielsen 2008:117).

Antallet af dilemmaerne og de situationer, hvor frontlinjemedarbejderen oplever et krydspres, er højst sandsynligt mere omfattende end dem, vi kommer ind på i vores senere analyse. For at begrænse opgaven, har vi også set os nødsaget til at begrænse udfoldelsen af afværgemekanismerne, og hvilke vi har valgt at inddrage. Til gengæld vil vi, når vi anvender en afværgemekanisme, udfolde deres betydning i selve analysen.

Teorien kan kritiseres for, at den hovedsagelig har fokus på frontlinjemedarbejderens afværgemekanismer, når de f.eks. befinde sig i et krydspres, men teorien har ikke et særligt blik for, hvilke strategier og mekanismer, som kan bringes i spil for konstruktivt at løse opgaverne eller sagen.

Kapitel 7: Analyser

Kronologisk er analyserne opbygget således, at vi først undersøger ungesynet i henholdsvis serviceloven og ungdomskriminalitetsloven. Til dette formål vil vi hovedsageligt trække på teoriafsnittet om ungesyn samt teoriafsnittet om Foucaults tankeunivers. Disse to analyser vil blive rundet af med en sammenfattende analyse, hvor vi diskuterer forskellen mellem SEL og UKN i forhold til fremtrædende ungesyn og styringsrationaler. Herefter vil vi i sidste analyse undersøge myndighedsrådgivernes oplevelser af dilemmaer og krydspres ud fra interviewene. I denne analyse vil vi også undersøge, hvilke afværgemekanismer de bruger for at håndtere dilemmaer og krydspres.

7.1 Analyse af serviceloven

I følgende analyse vil vi analysere og fortolke både de manifeste budskaber og de latente budskaber i SEL med udgangspunkt i Warmings ungesyn (Ingemann et. al. 2018:107) (Warming 2019).

SEL indeholder 34 kapitler, som omhandler alt offentlig service på det sociale område. Kapitel 11 omhandler særlig støtte til børn og unge. Vejledningen til Service Loven skal understøtte Kommunernes fortolkning og omsætning af den eksisterende lovtekst. Vi har afgrænset materialet og fokuseret på følgende:

- Afsnit 1, kapitel 1; "De generelle bestemmelser"
- Afsnit 2, kapitel 6; "Den tidlige og forebyggende indsats"
- Afsnit 2, kapitel 11; "Foranstaltninger"
- Afsnit 4, kapitel 21; "Børn og unge, der har begået kriminalitet"

SEL § 1 foreskriver lovens formål;

"1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,

2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og

3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten (SEL 2019).

I lovteksten anvendes begreber som rådgivning, støtte, serviceydelser, forebyggelse og tilgodese behov. I § 1, stk. 2 bliver det retorisk tydeligt, at Lovens sigte og formål er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle og klare sig selv. Med andre ord kan de udsatte modtage støtte igennem en række serviceydelser som har til formål at sikre deres trivsel og udvikling. Dermed sendes et retorisk budskab om, at SEL har formål at skabe et socialt sikkerhedsnet, som tilbyder særlig støtte de udsatte unge i samfundet.

“Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn” (SEL 2019 § 1, stk. 3).

I § 1, stk. 3 kan der udledes begreber, som kan fortolkes og dermed være katalysator for et ungesyn, som omhandler eget ansvar, støtte, potentialer, opbyggelighed og social service. Her vægtes eget ansvar med et særligt fokus på "hjælp til selvhjælp. Retorisk ses en sammenhæng mellem hovedbudskab og argumentation. Det manifesterede budskab er således tydeligt fremtrædende iht. “[...] hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer[...] ” og budskabet underbygges med værdibaserede begreber som støtte, rådgivning og serviceydelser. F.eks. fremgår i SEL et formål, hvor troen på opbyggelighed og forandring er til stede, idet socialforvaltningen skal tilbyde en særlig kompenserende støtte, og herigennem skabes der muligheder for individets egen udvikling. Dvs. et samfund, hvor der etableres et sikkerhedsnet med muligheder for at udbedre de største chanceuligheder ved at forsøge at kompensere ulighederne. Her ses

værdibaserede begreber, som kan fortolkes som "byggesten" fra det 3. ungesyn "det formbare barn" og det 8. ungesyn om det "det Kompetente barn".

I ungesynet om "det formbare barn" anskues barnet som en klump ler, der skal "formes" af voksne. Barnet ses som et subjekt med tanker, ønsker og særlige behov. Når disse behov dækkes, så formes og styrkes barnet til videre udvikling og på sigt til at klare sig selv. Barnet har behov for tydelige voksne, som er ansvarlige for formningen af barnet – og disse voksne skal indpode perspektiver og handlinger om det gode liv. Dette ungesyn understøttes af lovgivningens perspektiv med den tidlige indsats samt et fokus på den samlede familie. Familien tilbydes støtte, således at forældrene får større chancelighed for at give den unge bedre og mere lige muligheder for at "forme" den unge til et sundere ungdomsliv. I ovenstående citat fra § 1, og i SEL § 46, stk. 3 beskrives begreber som egne ressourcer, inddragelse og samarbejde. Disse begreber kan fortolkes som byggesten fra ungesynet om "det kompetente barn". I SEL § 46, stk. 3 står følgende noteret:

" [...] Støtten skal bygge på barnets eller den unges egne ressourcer, og barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed. Barnets eller den unges vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken. Hvis dette ikke er muligt, skal foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehaveren og for barnet eller den unge" (SEL 2019).

Passagen beskriver, at den unge har ressourcer, og at både ressourcer og synspunkter skal inddrages i passende vægt iht. alder og modenhed. Her beskrives begreber, hvor den unge i dette perspektiv anskues som kompetent og aktivt medskabende - også iht. den støtte, som potentielt skal etableres af socialforvaltningen. Her kan læses en tro på, at den unges inddragelse har en merværdi, og socialisering i dette perspektiv opfattes som en gensidig påvirkning og læring, som skabes og formes i interaktion mellem ung til ung, og ung til voksen. I dette perspektiv er en bevidsthed om, at barnet til tider handler både intentionel og ikke-intentionelt (Warming 2019:34-35). I vejledningen om særlig støtte til børn og unge og deres familier, står følgende skrevet:

”Vejledningen omhandler servicelovens regler om særlig støtte til børn og unge og deres familier samt udsatte børn, unge og familier. I vejledningen behandles både reglerne for iværksættelse af hjælp og foranstaltninger på frivilligt grundlag og tvangsmæssige foranstaltninger” (VEJ. SEL 2019).

Af citatet kan bl.a. fremhæves begreber, der kan fortolkes som “byggerstenen” fra et ungesyn, hvor den særlige støtte til børn, unge og deres familier iværksættes på et frivilligt grundlag. Sammenholdt med SEL § 46, stk. 3, hvor samarbejde og inddragelse vægtes, fremstilles en lovgivning, som indeholder tilbud og mulige støttetiltag iht. sociale ydelser, som den enkelte har et eget ansvar for at modtage og omsætte. Her kan argumenteres for metaforen vedrørende et kludetæppe af elementer fra forskellige ungesyn. Dog særligt med fokus på elementer fra det formbare, det kompetente og det interaktionistiske barn. SEL har et stærkt fokus på servicetilbud, samarbejde, inddragelse, og hvor det frivillige grundlag for støtte prioriteres. Tvang udgør dermed en mindre del af lovgivningen. Når lovteksten og vejledningen til loven nærlæses, kan der også udledes begreber, som henviser til et stærkt fokus på familie og netværk. I SEL § 47 står bl.a. følgende:

”Kommunalbestyrelsen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk” (SEL 2019)

Det kritiske blik vil se et kludetæppe af flere ungesyn - også flere end det er muligt at fremhæve i indeværende projekt. Ovenstående citat fremhæver et stærkt fokus på, hvordan forvaltningen skal gøre sig overvejelser om, at der kan ske en systematisk inddragelse af både familie og netværk. Begrebet systematisk kan fortolkes som, at § 47 skal være en overvejelse og en vejledning, der gennemsyrrer samtlige paragraffer i kapitel 11.

På baggrund af begreberne systematisk, familie og netværk kan “byggerstenen” fra det 7. ungesyn om “det interaktionistiske barn” fortolkes. Grundtanken i dette perspektiv er, at børn som voksne bliver til gennem andres reaktioner på vores handlinger, attitude og udsagn. Det er igennem andres respons, at vi lærer om os selv samt om omverdenens forventninger til os (Warming 2019:39). Når vi læser citatet i § 47, og overskriften i

Vejledningen til SEL-kapitels 11 – hvor overskriften lyder: *“Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier”*. Her er således fokus på begreber, som både familie og netværk, og dette fokus kan fortolkes som “byggesten” fra “det interaktionistiske barn”, hvor samspillet vægtes frem for individet. Det er denne tankegang, som systemisk terapi og behandlingsmetoder tager afsæt i (Bryderup 2005).

Det interaktionistiske ungesyn bygger videre på en forestilling, hvor der skelnes mellem primær og sekundær socialisering. Der tages højde for, at børn i det moderne samfund ofte har flere primære tilknytninger, og at de fra en meget tidlig alder tilbringer mange af deres vågne timer i en daginstitution eller ved anden pasning via netværk.

Bronfenbrenners økologiske udviklingsmodel er ligeledes en teori, der bygger på ungesynet: “det interaktionistiske barn”. Denne teori kvalificerer en systematisk indtænkning af samspillet mellem barnets forskellige interaktionsarenaer samt betydningen af de samfundsmæssige forhold (Warming 2019:40). Idéen bag dette ungesyn er, at unge, som er i risiko for at begå kriminalitet, kan have centrale omsorgspersoner både i hjemmet, skolen og klubben, og evt. igennem sociale foranstaltninger. Ved at etablere en fælles tilgang og metode på tværs af primære og sekundære netværkspersoner kan den unges interaktioner påvirkes. På sigt vil denne interaktion få effekt på den unges udvikling. I dette ungesyn bliver de unges perspektiver afgørende, idet de unge tildeles aktørstatus, og idet måden, som den unge agerer på, netop skal forstås som værende afhængig af den unges perspektiv. F.eks. kan kriminalitet ikke forstås som noget, der udelukkende er forankret i den unge og familien. I stedet vil man forstå det som noget, der produceres i nærmiljøet - i et konkret samspil med venner, netværk og miljø. Samtidig vil man være opmærksom på, at det dårlige samspil kan være relateret til de forskellige aktørers kontekster (Warming 2019:40).

Bronfenbrenners ungesyn kan læses som et manifest budskab i kapitel 12 stk. 270 og frem til kapitel 13 i vejledningen til SEL (VEJ. SEL 2019). I denne beskrives arbejdet med den børnefaglige undersøgelser (SEL § 50), og Integrated Childrens system (ICS) metoden som fremhæves eksplicit i vejledningen. Teorien bag ICS-metoden bygger på tanken bag Bronfenbrenners økologiske udviklingsmodel, hvorfor vi kan argumentere for, at der ses et manifest budskab omhandlende “det interaktionistiske barn”.

Ifølge Foucault skabes magten også gennem sproget. Lov om Social Service er en titel, hvor begrebet "social service" kan tolkes som sociale goder og serviceydelser, som kan kobles til velfærdsstaten. I Foucaults begrebsverden vil de mange begreber være med til at forme og skabe fortolkningsmuligheder, som der er redegjort for i ovenstående analyse. Her findes "byggesten" fra flere ungesyn, og gennem vores analyse ses ungesyn om det formbare barn, det kompetente barn og det interaktionistiske barn som de mest fremtrædende ungesyn i både SEL og vejledningen til loven. Gennem sproget skabes en usynlig magt, som påvirker og former "blikket" hos de fagpersoner, som arbejder med lovgivningen.

7.2 Analyse af UKL

I følgende analyse vil vi analysere og fortolke både de manifesterede budskaber og de latente budskaber i UKL med udgangspunkt i af Warmings ungesyn.

UKL indeholder 10 kapitler og omhandler, hvorledes ungdomskriminaliteten skal bekæmpes. Kapitel 2 beskriver, hvorledes dette skal udmøntes gennem et særligt ungdomskriminalitetsnævn. UKL understøttes af "Håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet" (Justitsministeriet 2018). Vi har afgrænset materialet og fokuseret på følgende afsnit i UKL:

- Kapitel 1; "Lovens formål og bestemmelsesområder "
- Kapitel 2; "Ungdomskriminalitetsnævnet"
- Kapitel 4; "Ungdomskriminalitetsnævnet afgørelser"
- Kapitel 6; "Ungdomskriminalforsorgen"

UKL § 1 foreskriver lovens formål og bestemmelsesområder;

"Formålet med loven er at forbygge ungdomskriminaliteten ved et ungdomskriminalitetsnævn, der skal fastlægge målrettet individuelle forebyggende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år, og en kriminalforsorg, der skal føre tilsyn med at indsatserne gennemføres". Endvidere hedder det at indsatsen skal være for barnets bedste og: "[...], være helhedsorienteret, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer [...]. Barnets eller den unges synspunkt skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med, alder og modenhed" (UKL §1).

Det er tydeligt, at UKL er del af et strafferetligt kompleks, hvis hovedformål er at forhindre og forbygge ungdomskriminalitet. I lovteksten anvendes begreber som: forebygge, individuelle, helhedsorienteret, barnets bedste og inddragelse. Det beskrives også, at indsatsen skal være i overensstemmelse med barnets eller den unges alder og modenhed. På denne måde minder retorikken meget om retorikken i SEL, og man kan på sin vis argumentere for, at ungesynet i UKL også omhandler det kompetente barn og det formbare barn, jævnfør analysen om ungesynet i SEL. Det manifesterede budskab med lovgivningen er midlertidigt anderledes i "Håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet" (Justitsministeriet 2018). I forordets indledning beskrives samme umiddelbare hovedbudskab om, hvordan børn og unge, som begår kriminalitet, skal have støtte og skal tilbage i trivsel.

" [...] hurtigt får den støtte, der kan føre dem ud af kriminalitet og tilbage i trivsel"
(Justitsministeriet 2018:3).

Læser man længere ned i forordet, skrues der op for en noget anderledes retorik. Selvom ungdomskriminaliteten nationalt har været faldende, hævdes det også i forordet, at der i løbet af 2017 er der sket en stigning i antallet af mistanker og sigtelser mod børn og unge.

"Den faldende ungdomskriminalitet betyder ikke, at vi bare skal sidde på hænderne og glæde os over udviklingen, der er forsat for mange børn og unge som begår kriminalitet, og der er stadigvæk en hård kerne af unge, som står for uforholdsmæssig og alt for stor andel af den samlede ungdomskriminalitet [...]" (Justitsministeriet 2018:3).

Særligt to begreber er med til at ændre retorikken og kan virke selvmodsigende over for hinanden. For det første slås det fast, at "mange" børn og unge begår kriminalitet. Begrebet "mange" kan få læseren til at tænke, at dette er et kæmpe problem i Danmark. På den anden side får vi også at vide, at det er den "hårde kerne" af unge, der er det største problem. for kenderen og praktikerne. Retorikken tydeliggøres også i følgende citat:

"I den tidligere indsats mod ungdomskriminalitet har der manglet fælles retning og konsekvens, og hverken det sociale system eller retssystemet, har i tilstrækkelig grad taget hånd om børn og unge, som er på vej ud i en kriminel løbebane" (Justitsministeriet 2018:3).

På bare tre sætninger bliver to manifesterede budskaber i loven fremhævet. For det første har der manglet en fælles retning for den tidlige indsats. For det andet har der manglet konsekvens. Årsagen bag unges kriminalitet er, at de ikke er blevet stoppet i det tidlige i deres opvækst. Dermed kommer perspektivet om kriminalitet i front frem for f.eks. betragtninger om, at barnet er i en udsat position, eller at den kriminelle handling er symptom på mistrivsel eller omsorgssvigt. På denne måde indtages et perspektiv, hvor barnet intentionelt begår kriminalitet. Heraf kan der udledes et ungesyn, som har ligheder med "det uskyldige barn", hvor barnet ses som et individ med en intentionel handling. Barnet er som udgangspunkt god og uskyldig, men med risiko for at blive fordærvet. Her fremføres en intention om, at opdragelse er rettet mod intentionen og intellektet frem for handlingen og kroppen. Dette betyder, at det gode potentiale plejes, og igennem fælles retning og konsekvens beskyttes den unge mod yderligere negative påvirkninger. Den unge anses som et subjekt med ønsker, rettigheder og særlige behov.

Dette ungesyn udfordres og adskiller sig fra SEL og FN's Børnekonventions Artikel 40, hvor det forskrives, at fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken unge ikke anses for at være i stand til at begå strafbare forhold (FN's Børnekonvention, Artikel 40, nr. 3, a. 20/11/1989). I Danmark er den kriminelle lavalder 15 år, og det kan undre, at ungesynet om det uskyldige barn er fremtrædende i en lovgivning, som gælder fra barnet/den unge er 10 til 17 år. Denne argumentation rejser spørgsmålet om, hvorfor regeringen ønsker at indtage dette ungesyn, og på den måde ændre "blikket" på unge i udsatte positioner og herigennem skærpe "blikket" på kriminalitet og konsekvens.

Unge, der modtaget er pålæg af ungdomskriminalitetsnævnet, bliver enten underlagt en straksreaktion eller pålagt at deltage i et forandringsforløb jf. UKL, kapitel 4 – Ungdomskriminalitetsnævnet afgørelser.

Betingelsen for at iværksætte en straksreaktion er:

[...] den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at den barnets eller den unges udvikling er i fare” (UKL §12, stk.2).

Straksreaktionen bygger på et princip om en genoprettende ret, hvilket vil sige, at den unge pålægges at genoprette den forvoldte skade. Ud fra en logik om, at der ikke nødvendigvis behøves at være sammenhæng mellem forvoldt skade og sanktionen, kan det alternativt også sættes til at yde anden samfundsmæssig tjeneste. Straksreaktionen bygger på et styringsrationale om at opdrage gennem en fysisk eller konkret, forståelig straf. Straksreaktionen er udtryk for, at den binære logiks tilstedeværelse i det moderne samfunds biopolitik, retssystem eller for den sags skyld, sociale system. Derudover indeholder straksreaktionen et disciplinerende element i kraft af sit opdragende og udviklingsmæssige sigte.

”Straksreaktionen skal endvidere have et klart opdragende og udviklingsmæssigt sigte, herunder at barnet eller den unge forstår konsekvenserne af kriminelle handlinger” (Justitsministeriet 2018:12). Og ”Idet en straksreaktion indgår i den forebyggende indsats og har til formål at støtte barnets eller den unge i at ændre adfærd [...]” (Justitsministeriet 2018:30).

I citaterne ovenover er det særligt værd at bemærke, at adfærdsproblemer eller det faktum, at den unge udviser negativ adfærd, kan betyde, at den unges udvikling er i fare. Derudover skal straksreaktionen have et klart opdragende og udviklingsmæssigt sigte. Konsekvens bliver i indsatsen det forebyggende element, som skal få den unge til at forstå sine handlinger. Dette er igen udtryk for et ungesyn om ”det uskyldige barn”, men det henleder også opmærksomheden på ungesynet om ”det onde barn”. Ifølge denne ses den unges handlinger som udtryk for ikke-intentionelle onde handlingen. I dette perspektiv er straksreaktionen den forebyggende indsats, som i kraft af at være en forståelig og mærkbar straf medvirker til, at den unge ændrer adfærd.

Derudover bringes perspektivet om ”det fornbare barn” også i spil. Straksreaktion er udtryk for, at de kriminelle unge har brug for tydelige voksne, som ved at lade dem

forstå konsekvenserne af kriminelle handlinger kan indpode noget godt i de unge. Dette lader sig kun gøre, fordi den unge anses som et subjekt, der er i stand til at reflektere over sine handlinger (Warming 2011). Retorikken i forandringsforløbet er noget anderledes end i straksreaktionen. I forandringsforløbet ses der fremad for at bringe den unge tilbage i trivsel og positiv udvikling. Forandringsforløbet er ligesom straksreaktionen udtryk for et ungesyn om "det formbare barn". Vi ser imidlertid ikke ungesynet om "det onde barn" i forandringsforløbet.

"Et forandringsforløb er et struktureret og kontrolleret fremadrettet forløb, som skal have til formål at bringe barnets eller den unge tilbage i trivsel og positiv udvikling og væk fra den kriminelle løbebane" (Justitsministeriet 2018:12).

Særligt ungesynet om "det uskyldige barn" er fremtrædende. Forandringsforløbet er struktureret og kontrolleret, hvilket betyder, at man gennem planlægning har mulighed for at påvirke og ændre den unges adfærd samtidig med, at man kan beskytte det mod negative påvirkninger. I et forandringsforløb kan den unge få pålæg om at følge bestemte anvisninger. Forbedringsforløbet er disciplinering af den unge. Det fremgår også tydeligt, hvordan "forbedringsforløbet" benyttes som et middel til at opnå det overvejende mål om at hjælpe kriminalitetstruede unge tilbage på rette spor og at blive gode samfundsborgere igen. Disciplinering i "forbedringsforløb" fremstår som inklusion af den kriminalitetstruet unge i det normale samfund. Inklusionen skal ske gennem kontinuerlig træning og har en vedvarende forbedring som sit endelige mål (Foucault 2008:12). Den unge skal ikke bare inkluderes i samfundets almene institutioner, de skal også trænes og fastholdes i deltagelse. Forbedring er modsat den binære logik noget, som i princippet aldrig kan fuldføres som endelig at være forbedret, deraf kommer den kontinuerlige træning af de kriminelle unge, så længe de er i et forbedringsforløb. Forbedringsforløbet har derudover en normativ karakter (Foucault 2008) (Fogh Jensen 2013).

"... at sikre at børn og unge, som har begået kriminalitet, udvikler sig i en mere positiv retning og kommer tilbage i god trivsel" (Justitsministeriet 2018:4).

"Det uskyldige barn" er kommet på den gale vej, og gennem intellektuelle handlinger guides den unge tilbage på rette vej. Pålæggene i forbedringsforløbet kan omhandle at:

- *"tage ophold i en ungdomsklub, uddannelse e.l.*
- *modtage behandling af sine problemer eller*
- *have udpeget en fast kontaktperson"* (Justitsministeriet 2018:32)

Yderligere hedder det: "At barnet eller den unge skal:

- *være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt,*
- *have formidlet praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver og i den forbindelse modtage udbetaling af godtgørelse eller*
- *modtage anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte"* (Justitsministeriet 2018:30).

Samlet set leder begge indsatser tankerne hen på pædagogiske tiltag, som tager udgangspunkt i straf, konsekvens, forbedring og sanktion. På den baggrund ser vi elementer af behaviorisme, den sorte skole samt viljekontrolleret og operant læring.

Igennem vores drøftelser og ovenstående analyse bliver det klart for os, at det manifeste budskab bl.a. kommer til udtryk ved, at specifikke begreber regelmæssigt gentages i materialet (Ingemann et. al. 2018:109). Forebyggelse af kriminalitet, mistanke, den hårde kerne, konsekvens, straf, forbrydelser og kriminelle børn og unge er centrale begreber i dokumenterne. Begreberne danner en retorisk sproglig magt og kvalificerer styringsrationaler. Dermed indtages ungesyn som samlet set er med til at portrættere materialet. Som vi også er inde på i analysen, er byggestenene fra "det uskyldige barn" og "det formbare barn" fremtrædende i UKL. Ligeledes er ovenstående begreber; at forebygge kriminalitet, mistanke, konsekvens, straf, den hårde kerne og forbrydelser med til at determinere "blikket" og dermed også ungesynet i UKL.

7.3 Sammenholdende analyse af SEL og UKL

Formålsparagrafferne i SEL og UKL har flere ligheder med den retorik, som portrætterer ungesynet. I SEL ses fremtrædende begreber som: Forebyggelse, særlig støtte, at sikre trivsel og udvikling, den enkeltes muligheder og sikkerhedsnet. Samlet set kan det sammenfattes, at SEL anlægger et helhedssyn med det mål at forhindre udsatte unges mistrivsel. UKL har ligeledes en intention om at være helhedsorienteret,

idet deres ungesyn inddrager den unges egne ressourcer, alder og modenhed, ligesom at arbejdet skal være for barnets (den unges) bedste.

Sammenholdende ser vi alligevel markante forskelle, som omhandler de manifeste og de latente budskaber i formålet lovene. Hvor SEL operationaliseres i socialforvaltningen, omsættes UKL i et strafferetligt system. I analysen af SEL ser vi, at der er en større kongruens mellem ungesynet, det manifeste og det latente budskab. På baggrund af analysen ser vi i SEL fremtrædende "byggesten" fra det kompetente barn, det formbare barn og det interaktionistiske barn. Selvom UKL også har en intention om et helhedsperspektiv, ser vi ikke samme kongruens. I UKL anvendes begreber, som omhandler byggesten fra "det formbare barn" og det "uskyldige barn". Men både i formålsparagraffen og i håndbogen⁶ fremkommer et stærkt kriminalitetsforbyggende og strafferetligt fokus med et latent budskab om, at straf og sanktion, bliver argument for at skabe retning i den kriminalitetsforebyggende indsats. Vi kan se i SEL og UKL, at der er markante forskelle på lovenes egentlige formål, selvom de begge henleder opmærksomheden på et helhedssyn. UKL har et konstant og fokuseret blik mod kriminalitet, retning og konsekvens, og dermed skabes en øget risiko for at overse øvrige former for udsathed.

7.4 Analyse af dilemmaer og krydspres

I denne analyse vil vi undersøge hvilke dilemmaer, der opstår for myndighedsrådgivere inden for det sociale område, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres, og der skal foranstalles indsatser til udsatte og kriminelle unge. De udvalgte dilemmaer går på tværs af de to interview. Ud fra dilemmaerne udvælges citater, og derefter fortolkes begreber, som kan hjælpe os med at analysere dilemmaerne.

Vi har udvalgt fire dilemmaer på baggrund af vores interviews. Det første dilemma vedrører rådgivernes oplevelse af divergerende ungesyn i SEL og UKL.

---

⁶ Ud af kriminalitet og tilbage i trivsel – håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Indledningsvist fremhæves følgende citater. Her skal det tilføjes, at begge citater er fra begyndelsen af interviewet. Indledningsvist oplyser begge rådgivere, at de i udgangspunktet oplever samme ungesyn i SEL og UKL.

"Jeg tror egentlig vi har det samme ungesyn [...]" (Informant 1:03.43). Informant 2 supplerer med: *"Jeg tænker ikke der er så stor forskel faktisk. Både UKL og SEL taler begge om støtte. Vi professionelle kan godt tænke straf - og det kan de unge også men det jo i begge tilfælde støtte til udsatte borgere, så vi ser de unge med et behandlingsbehov og et støttebehov."* (Informant 2:7.14).

Det ses i begge citater, at rådgiverne ser elementer af det samme ungesyn, som omhandler "byggesten" fra det formbare barn. Rådgiverne retter fokus mod, at både UKL og SEL har til formål at støtte udsatte borgere og at forme den unge med den rette støtte, så deres udviklingsmuligheder og livskvalitet forbedres. I sig selv anses disse citater ikke som dilemmafyldte. I vores tidligere analyse pointerede vi, at UKL og SEL retorisk anvender samme begreber i deres formålsparagraffer. Dvs. UKL og SEL anvender en retorik, som på mange måder minder om hinanden. Set i dette lys giver det mening, at informanter udtaler, at deres første indskydelser er, at samme ungesyn er i spil i UKL og SEL, idet lovgivningen netop anvender flere af de samme termer. F.eks. "støtte den unge", hvor omsorgstanken er tydelig. Vi oplever at rådgiverne ser en genkendelighed i retorikken, og de anvendte foranstaltninger.

Som interviewet skrider frem, kommer der eksempler på forskellige dilemmaer. De første udsagn om, at der er samme ungesyn i UKL og SEL udviskes, og senere kommer bl.a. følgende udsagn:

"Kontrol delen kan man godt hidse sig lidt op over. Hvorfor fanden skal der komme en og tjekke at jeg har iværksat støtte? Hvorfor bruger vi ressourcer på det?... Hvis man lige pludselig ansætter så mange til UKN og tilsynsførende i Kriminalforsorgen... hvad nu hvis de var blevet mentorer og praktikvejledere? Hvad så? [...]" (Informant 2:10.55).

Der sker en bevægelse i rådgivernes udsagn. F.eks. udtrykker de en frustration over, hvordan ressourcerne i UKL forvaltes. Citatet udtrykker, at dilemmaerne kan fortolkes

som billeder på divergerende ungesyn. F.eks. bliver der i citatet sat spørgsmålstegn ved, hvorvidt indsatsen overfor udsatte unge kunne lykkes bedre, hvis pengene i stedet var tilført til foranstaltningsdelen i SEL.

*"Jamen vi har det samme ungesyn men UKL har et andet ungesyn [...]" (Informant 1:10).
Og " [...] Dem som sidder i nævnet, det er jo ikke ensbetydende med at de har et ungesyn på samme måde som det vi som myndighed sidder med, og det er dem som træffer en beslutning om en sanktion. Jeg tror egentlig at vi går ind med hver vores ungesyn [...]" (Informant 1:36.40).*

Følgende to citater er eksempler på, at rådgiverne bliver opmærksomme på, at der er forskellige ungesyn i spil. Af citaterne bliver det tydeligt, at de som rådgivere har ungesyn, som udfordres af UKL. Der opstår konflikter, når rådgivernes ungesyn, position og deres arbejde møder et strafferetsligt system. På baggrund af forestående analyse og interviews har vi en formodning om, at rådgiverne giver eksempler på dilemmaer og dermed latent udtrykker situationer som kan kobles til krydspres. Krydspreset opleves, idet der fra forskellig side, ud fra forskellige værdikriterier, sættes spørgsmålstegn ved deres handlinger (Winter og Lehmann 2008:106). Yderligere eksempler og udtryk for de forskellige ungesyn ses, når vi behandler dilemma nr. 2, som omhandler børn og unge mellem 10-14 år, hvis sag behandles i UKL.

Det andet dilemma omhandler UKL og børn og unge i alderen 10-14 år.

Det er et fremtrædende dilemma, som er gennemgående i de to interviews. Dilemmaet involverer flere facetter af samme situation. Det kan f.eks. være, at de unge henvises pga. mistanke, og dermed er deres retssikkerhed i fare. De unge har ikke en forsvarer eller en klagemulighed, og dermed er der risiko for forskelsbehandling.

" [...] Dem der er under 15 år – der er et helt andet perspektiv. For der er ingen som ved om de er skyldige eller uskyldige det er bare ren mistanke til at de har begået en kriminel handling. Der er ingen tvivl om at UKL er blevet lavet fordi man skal forebygge kriminalitet, og man skal ikke se det som en straf men alligevel sætter vi så unge børn ind i et nævn. Der er ingen tvivl om at 10-14 årig vil føle det som en straf at få sådan en afgørelse. Det er ikke deres hensigt ud fra håndbogen. Men at sidde i UKN som 13-årig og

blive mistænkt for en kriminel handling, og få så betydelig en afgørelse fra UKN, der kan det ikke andet end ses som en straf [...]" (Informant 1:1.32).

Lighedsgrundsætningen foreskriver, at der hverken må forekomme direkte eller indirekte forskelsbehandling. Forvaltningsmyndighederne er således underlagt et krav om, at der ikke må gøres forskel på ensartede tilfælde (Andersen 2019:129). Rådgiverne beskriver latent, at lighedsgrundsætningen og retssikkerheden udfordres, når UKL betragter og skønner 10-14 årige som kriminelle på baggrund af mistanke, muligvis alder og social herkomst ol.

" [...] Dem der er 10-14 år dem er jeg sku ramt på. Hvad er det for et samfund som smider en 10-årig for UKN? Det burde jo være håndteret i SEL. De har jo ikke nogen retssikkerhed eller nogen forsvarer med ind i UKN. Det kan jo ligne et familiecenter som ikke har de rigtige briller på. Mistanken alene er jo nok [...] Mistanke grundlaget er helt hen i hegnet. Jeg synes ikke vi kan betragte en 10-årig som voldsom kriminel – hvis han var det det så burde vi jo have anbragt ham for længe siden. Der er jo ingen børn som fødes kriminelle [...]" (Informant 2:25.45).

Rådgiveren beskriver her, at hun bliver "ramt" af, at så unge børn og unge skal for UKN. Det kan tolkes som, at rådgiveren bliver ramt, fordi henvisningen af 10-14-årige modstrider hendes ungesyn, hvilket skaber en form for krydspres. Desuden er det uklart for hende, hvad der ligger til grund for dette skøn, og dermed hvad fordelingsnøglen er ift. hvilke sager, der behandles efter UKL og SEL. I citatet "*Jeg synes ikke vi kan betragte en 10-årig som voldsom kriminel*" ses et latent budskab om, at der er risiko for, at unge i alderen 10-14 år stigmatiseres som kriminelle. Dermed er der risiko for, at de unge behandles med urimelig forskel. Her kan der argumenteres for, at der kan foreligge en ulige behandling af udsatte unge i tilsvarende situationer.

Juridisk støttes rådgiverens udsagn af FN's Børnekonvention – artikel 40, nr. 3, a – som foreskriver; "*fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken børn anses for ikke at være i stand til at begå strafbart forhold.*"

I Danmark er den kriminelle lavalder 15 år. Hermed er der en juridisk problemstilling i, at 10-14 årige henvises til UKL, idet børn ikke anses for at være i stand til at begå strafbare forhold. Her kan der opstå urimelig forskelsbehandling ved henvisning til UKL frem for sagsbehandling via SEL.

" [...] UKL kan noget til nogen – men overordnet har vi en lovgivning som kan støtte udsatte unge. Dem som ikke vil samarbejde og der siger nej til samarbejde og støtte. Dem som kan ikke se konsekvenserne af deres nej, der kan UKL noget. Havde vi givet den rette støtte tidligere efter SEL så var de måske ikke blevet kriminelle? Altså over 15 år så køre det sådan rimeligt. Så er det jo en dommer men 10-14-årig – not so much. Der kan jeg udfordre dem. Jeg kan finde på at ringe direkte til politiet. Så ringer jeg til politiet og siger, nej han skal da ikke til UKN fordi de er 3 sigtelser som I ikke har behandlet, nu ser ud som der er sket 3 forskellige hændelser på 3 forskellige dage? [...] et andet eksempel er de mentalt retarderede unge –som de tager med i UKN. De spørger og spørger. En advokat ville bremse det. Du kan jo ikke sætte en som er kognitivt udfordret ind i det der cirkus... Her har UKL fuldstændigt hoppet hen over helhedssynet og vores vurderinger. De ser meget tunnelsynet på kriminaliteten. Pludselig omhandler alt kriminalitet, og risikoen for kriminalitet men så kan du lige så godt køre hele Gellerup ind i UKN [...]" (Informant 2:59.44).

Rådgiveren i ovenstående citat oplever, at UKL kan have sin relevans til de unge, som slet ikke ønsker et samarbejde. Her rejses i midlertidig en undren over, at vi ikke kunne nå målgruppen med den eksisterende lovgivning i SEL.

Benyttes Winter og Lehmanns begreber om afværgemekanismer og deres umiddelbare effekt for markarbejderens arbejdsmæssige hverdag, så kan begreberne omkring krydspres og automatisering anvendes (Winter og Lehmann 2008:117). Under kategorien automatisering af service og aktivitet finder vi bl.a. brugen af grove standard klassifikationer af unge og brugen af tommelfingerregler. Her ses ikke en rådgiver, som udviser en adfærd eller handling som er kendetegnende for afværgemekanismen - "automatisering af service/aktivitet" (Winter og Lehmann 2008:120). Som følge af citatet opleves en rådgiver, som gør oprør mod den automatisering, som UKL anvender iht. de 10-14 årige. Det strafferetslige ungesyn udfordrer rådgiverens ungesyn, og hun

udtrykker tydeligt, at hun ikke er enig i den automatisering, som følger med sagsbehandlingen i UKL. I disse situationer ses en afværgemekanisme, hvor rådgiver udarbejder og anvender en tommelfingerregel, idet hun kan ringe direkte til politiet og tilkendegive et andet ungesyn og dermed udfordre og forsøge at påvirke denne automatisering.

Det tredje dilemma omhandler, hvordan informanterne oplever og beskriver nogle af de krydspres, de kan opleve, når de skal deltage i et UKN- møde, samt hvordan de oplever deres rolle under møderne. Begge informanter beskriver, hvordan de oplever at komme til at fremstå som dommere eller anklagere i de unges og familiens øjne. De beskriver flere forskellige dilemmaer ved at blive sat i denne position, og at disse dilemmaer kan være svære at håndtere. De beskriver, at de på den ene side stadig både skal fungere som rådgivere over for den unge og dennes familien, samtidig med at de på den anden side også forventes at fremlægge sagen på en sådan måde, at UKN-nævnet kan træffe en beslutning på et ordentligt oplyst grundlag. Informant 1 beskriver rollen på denne måde:

"Der bliver jeg jo sat i en meget stor situation inde i UKN, hvor jeg skal sidde gang på gang og fremlægge hvorfor vi vurderer hvorfor han skal være på en sikret institution frem for på en delvis sikret Inst. På baggrund af farlighed. Her sidder jeg over for familien gentagende gange, over for en mor som er sårbar, og fortæller en dreng der er lettere mental retarderet hvor farlig han er. Det perspektiv ville aldrig været forgået i børn og unge udvalget, der vil vi sidde lidt mere, vi ville være til stede, men vi ville ikke blive sat i en situation hvor vi gentagende gange skulle forklare farligheden ved en person [...]"
(Informant 1:7.53).

Som det fremgår af citatet, oplever informanten et krydspres imellem sin vante rolle som rådgiver for den unge og det UKN-nævnet forventer af hende. Det er ikke så meget det faktum, at hun skal fremlægge sagen og komme med en indstilling, der skaber et dilemma for hende. Men mere det faktum, at hun af UKN-nævnet, og i fuldt påhør af den unge og dennes familie, kan blive bedt om gentagne gange at fremlægge hendes faglige vurderinger og argumentationer. Informant 1 fremhæver, at den konstruktion UKN repræsenterer, er medvirkende til, at hun oplever at blive sat i denne position.

Informant 1 beskriver det også som at blive "sat i en situation", som hun ikke ville have oplevet, hvis sagen havde været behandlet i Børn- og ungeudvalget. Her ville hun selvfølgelig også på forhånd have lavet sin indstilling, men hun ville ikke på samme måde blive udstillet som den onde over den unge og familien. Det er altså den måde, hun gentagne gange skal argumentere for hendes indstilling, der får hende til at føle sig mere som anklager end rådgiver. At den fysiske position, som myndighedsrådgiveren indtager under UKN nævnsmødet, medfører et dilemma for myndighedsrådgiveren, underbygges af Informant 2.

" [...] mig og juristen skal sidde oppe på dommerens plads, hvor jeg bare åhhh – jeg tror ikke familierne tænker over det, men jeg tænker over det – altså hvad fanden er det her for noget [...]" (informant 2:37.05).

Myndighedsrådgiveren oplever det altså mere som et dilemma for dem selv end et problem for den unge og familien. Informant 2 udtrykker senere et behov for at håndtere dette krydspres, som dilemmaet sætter hende i.

" Derinde er det mig der er blevet til anklager [...] det er mig der skal fremlægge som om at jeg er modstander af familie. Og det har jeg bøvlet noget med inde i mig selv, og det har jeg brokket mig lidt om rundt omkring. Og så har jeg tænkt, at det kan jeg ikke ændre på, og så har jeg lavet mine egne procedure, hvor jeg rigtig meget inddrager familien. Og jeg orienterer dem på forhånd også – At I (familien red.) skal vide at de spørger om det, de siger det og jeg kommer til at svare sådan. Og det er ikke fordi. Så jeg gør mine ord meget bløde derinde, i forhold til. Men jeg siger i princippet det samme som en anklager i en straffesag. [...] Det kan meget nemt komme til at lyde som om at jeg er en modpart (til familien red.)" (Informant 2:40.55).

Informant 2 sammenligner det at være anklager med at opleve sig som en modstander af den unge og dennes familie. Det er altså en anden rolle og et andet fokus, der kommer i spil for hende, når hun skal agere inden for UKL end den rolle hun oplever at have under sædvanlige omstændigheder i arbejdet med SEL. Hun håndterer disse divergerende roller ved at lave sine egne procedurer om at inddrage den unge og

familien inden rådsmødet. Her orienterer hun dem om den rolle, hun bliver påtvunget til at indtage i nævnsmødet. Denne forsvarsmekanisme kan forstås inden for den fjerde hovedkategori som et forsøg på at styre processen samt opnå kontrol over den tilgangsvinkel, som den unge og familien går ind til UKN-mødet med, således så hun ikke efterfølgende fremstår som en modstander i deres øjne. Ved at styre processen på denne måde får myndighedsrådgiveren mulighed for at kontrollere indhold, timing, hastighed samt kontrol over rækkefølgen af interaktioner (Winter og Nielsen 2008:121-122). Informant 1 beskriver en anden måde at håndtere krydspres på. I de sager hvor hun risikerer, at det fremtidige samarbejde lider skade, sender hun en kollega til UKN-mødet.

"Det vi har gjort, er at vi sender hinanden, eller når vi ved at det er de her svære anbringelsessager hvor familien enten, - at vi er bange for at den unge vil sende en trussel til os og det gør at vi er nød til at lave et rådgiverskift [...] Så derfor sender vi tit hinanden i de sager hvor vi ved at det kan blive problematisk at det er rådgiver der har så god relation til en ung eller familie, at det er den person der også skal sidde inde i nævnet og gentage at en ung skal anbringes [...] Så det vi gør er at bytte rundt, vores forholdsregel, så den rådgiver der fast på en sag, forsat kan arbejde på familien" (Informant 1: 9.55).

Citatet er en beskrivelse af, hvordan rådgiverne forsøger at bevare kontrol over - og rationalisere processen, den unge og familien. Det er også et eksempel på, hvordan rådgiveren og denne afdeling har en automatisering af, hvordan de kan navigere, når de er udsat for at komme i situationer, som skader sagen eller relationen til den unge og familien (Winter og Nielsen 2008:120). Det er værd at bemærke, at rådgiverens intention med denne automatisering ikke kun handler om en forsimplet symptomlogik, hvis formål er at beskytte sig selv i det krydspres hun oplever. Hendes ageren skal også ses som et udtryk for nøje planlagte overvejelser om, hvad der er bedst for den unge og sagen.

Det fjerde dilemma, omhandler de foranstaltninger, myndighedsrådgiverne indstiller den unge til i UKN-nævnet. Som vi tidligere har belyst, oplever myndighedsrådgiverne, at UKN-nævnet og UKL, grundlæggende har et andet ungesyn end deres eget

helhedsorienterede ungesyn. Dette oplever myndighedsrådgiverne kan betyde, at UKN-nævnet ikke altid vælger at følge deres indstillinger.

" [...] jeg har da hørt om kollegaer som har indstillet til mentor, hvor de pludselig snakker anbringelse eller noget helt modsat end det vi har indstillet til. Og det ville være ledt at tænke at min kollegaer ikke har fået det beskrevet godt nok, men det vil jeg nok tænke lidt" (Informant 2:46).

Tidligere i interviewet har informant 2 beskrevet, at hun sjældent oplever, at UKN-nævnet ikke følger hendes indstillinger. For hende har det langt hen ad vejen at gøre med skriftlighed, og at hun er særlig omhyggelig med at belyse sagen grundigt og være tydelig omkring hendes faglige vurderinger, således at UKN-nævnets reelt set ikke er dem, der beslutter, hvilken foranstaltning der er bedst for den unge.

"Oftest i mine sager, så har jeg som regel visiteret til de ting de (red. UKN-nævnet) indstiller til. [...] . Jeg har ikke oplevet, at de ikke har fulgt dem endnu. Og jeg tænker tit at så er det noget med skriftlighed at gøre – med at få belyst tingene ordentligt og få lavet en ordentlig analyse, så de kan sidde og nikke når de læser det [...] vi er nødt til at beskrive ordentligt hvorfor det er vi synes som vi synes. Og er der tvivl om det, så er det at de begynder at gå deres egne veje (Informant 2:39.49). Endvidere tilføjer hun: "Og det er det vi skal afholde dem (UKN red.) fra – de skal ikke beslutte noget" (Informant 2:40.39).

Man kan sige, at det rådgiveren gør, er at prøve at henlede UKN-nævnets opmærksomhed og fokus på bestemte opgaver og foranstaltninger, som de mener vil have størst betydning for den unges udvikling og trivsel samt den generelle forebyggelse af, at den unge ikke forsætter ud af en kriminel løbebane. Håndteringen er dermed udtryk for afværgemekanismernes anden kategori som rationalisering af aktiviteten. På den måde at rådgiveren fortager en klar prioritering og efficiency-creaming (Winter og Nielsen 2008:119). Rådgiverne forbinder ikke kun UKN med dilemmaer og krydspres. I nogle henseender opleves UKN også som et brugbart organ til f.eks. at få gennemtrumfet dagforanstaltninger, hvor det ikke har været muligt at få den unges eller familiens samtykke.

"Det er lidt vores børne- og ungeudvalg til dagsforanstaltning. ... Fordi vi har jo ikke nogen mulighed for at presse en kontaktperson eller praktik [...], vi går jo kun i børne- og ungeudvalg med anbringelser som de ikke vil samtykke til. Men med UKN, der kan vi faktisk gennemtrumfe dagforanstaltninger uden samtykke" (Informant 2:32.20).

Derudover oplever myndighedsrådgiverne også, at der hurtigere foranstaltes indsatser eller tilbud til den unge, når den unge skal behandles igennem UKL, end hvis den skulle behandles efter serviceloven.

"Men nu gentager jeg bare mig selv. UKL – nogen tænker jeg, fedt nok nu sker der noget, fordi nu kom han i UKL. OG så får han en kontaktperson eller. Det er måske noget jeg har snakket med familien og den unge om i et år eller to (Informant 2:29.07).

Analysen fremhæver fire dilemmaer, hvor rådgiverne oplever et krydspres ved at skulle agere inden for både SEL og UKN. Til tider oplever rådgiverne at deres ungesyn udfordres, ligesom at de også oplever et krydspres i relation til den position de har under UKN-møderne. Andre gange oplever rådgiverne, at krydspreset vedrører de indsatser den unge pålægges, ifølge deres faglige vurdering, ikke hjælper eller støtter den unge bedst mulig. Navnlig det faktum, at myndighedsrådgiverens brug af afværgemekanismer ikke kun har til formål at håndtere deres egne dilemmaer, men at afværgemekanismerne også er et udtryk for en konstruktiv strategi for at ville det bedste for den unge og samtidig fastholde de fremtrædende ungesyn fra SEL, er en væsentlig pointe i analysen.

Kapitel 8: Konklusion

Vi har i dette projekt undersøgt børne- og ungesyn i henholdsvis Serviceloven og Ungdomskriminalitetsloven. Projektet har desuden fokus på arbejdet med udsatte og kriminelle unge, samt hvilke dilemmaer som opstår for myndighedsrådgiverne inden for det sociale område, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres. Vores empiri har været en blanding af lovgivning inden for området samt to semi-strukturerede interviews. I vores analyser har vi inddraget teori om børne- og ungesyn, teori om frontlinjemedarbejderen samt Michel Foucault tankeunivers om magt, straf og diskurser.

Vi kan på baggrund af vores første analyse af SEL konkludere, at der kan spores ungesyn, som indeholder "byggesten" fra "det kompetente barn", "det formbare barn" og "det interaktionistiske barn". Vi kan ligeledes konkludere, at SEL bruger fremtrædende begreber som: Forebyggelse, særlig støtte, sikre trivsel og udvikling, den enkeltes muligheder og sikkerhedsnet, og at SEL anlægger et helhedssyn på børn og unge, for på den måde at støtte og forhindre mistrivsel. Vi kan på baggrund af vores analyse af UKL konkludere, at de mest fremtrædende ungesyn, er "det uskyldige barn", "det onde barn" og "det formbare barn". Vi kan også konkludere, at Ungdomskriminalitetsloven tillige har en intention om at anlægge et helhedssyn. Det helhedsorienterede perspektiv i UKL skal bygge på inddragelse af den unges egne ressourcer, alder og modenhed, ligesom at det skal være for barnets (den unge) bedste.

Baseret på første analysedel af ungesynet i SEL og UKL kan vi udlede, at selvom begge formålsparagraffer taler ud fra et helhedssyn, er der alligevel markante forskelle på lovenes egentlige formål. Vi kan konkludere, at en væsentlig forskel er, at der i UKL fremkommer et stærkt kriminalitetsforbyggende og strafferetligt fokus. I modsætning hertil har vi fundet, at SEL i langt højere grad har fokus på at yde støtte til udsatte børn og unge, for derved at forhindre mistrivsel. Vi kan konkludere, at der på trods af visse sammenligneligheder i formålsparagrafferne, så er der markante forskelle på lovenes egentlige formål. UKL har et konstant og fokuseret blik mod kriminalitet og konsekvens, og dermed skabes en øget sandsynlighed for, at øvrige former for udsathed overses.

På baggrund af den anden analysedel kan vi konkludere, at myndighedsrådgiverne oplever en række dilemmaer, når divergerende børne- og ungesyn skal honoreres, og der skal foranstalles indsatser til udsatte og kriminelle unge. I analysen har vi fokuseret på fire dilemmaer, men vi gør også opmærksom på, at myndighedsrådgiverne beskriver flere. Vi kan konkludere, at myndighedsrådgiverne oplever et krydspres ved at skulle agere inden for både SEL og UKL. Analysen peger på, at de oplever et krydspres, og at deres ungesyn udfordres. F.eks. beskriver rådgiverne et krydspres ved at blive sat i en position, som kan minde om den anklagende part under UKN-møderne. Denne position finder de svær og uhensigtsmæssig i forhold til de unge. Derudover kan vi konkludere, at de også oplever et krydspres, når UKN-nævnet træffer afgørelse vedr. børn og unge i alderen 10-14 år. Krydspreset opstår, når UKN-nævnet pålægger de unge vilkår og indsatser, som ikke nødvendigvis er i tråd med myndighedsrådgiverens faglige vurdering. Det fremgår af analysen, at myndighedsrådgiverens ungesyn udfordres, når unge (eller børn) ned til 10 år får deres sag behandlet i UKL og dermed bliver betragtet intentionelle kriminelle.

Vi kan også konkludere, at myndighedsrådgiverne håndterer dilemmaerne ved at gøre brug af forskellige afværgemekanismer. Men deres afværgemekanismer kan også ses som konstruktive strategier for at ville det bedste for den unge, samtidig med at de fastholder deres hidtil anvendte og fremtrædende ungesyn fra SEL.

Konklusion af første retsgrundlag påpeger, at der opleves en juridisk problemstilling iht. hvorvidt lighedsgrundsætningen opfyldes, når der fortolkes og skønnes på baggrund af mistanke, alder, social herkomst ol. Dette skøn udgør en fordelingsnøgle i forhold til, hvorvidt den unges sag skal behandles efter UKL. Sagsbehandling via SEL og UKL bringer både ligebehandlingsprincippet og et forskelsperspektiv i spil. Der er risiko for urimelig forskel i sagsbehandlingen, og dermed også i foranstaltningerne (Bilag 4).

Konklusion af anden retsgrundlag påpeger, at Lov om voksenansvar i praksis betyder, at opholdsstedet ikke kan stille andre krav eller på anden måde ved magt eller guidning, påtvinge unge anbragte, på baggrund af en UKN-afgørelse, at efterleve punkterne i forbedringsforløbet. Det kan konkluderes, at Lov om bekæmpelse af

ungdomskriminalitet ikke giver hjemmel til, at åbne opholdssteder kan udvide deres handlemuligheder, selvom anstaltsbetragtningerne tages i betragtning (Bilag 5).

Kapitel 9: Perspektivering

I en kritisk perspektivering kan man rejse spørgsmålet om projektets brugbarhed. Hvordan kan vi anvende projekts viden om divergerende ungesyn i SEL og UKL? Samt viden om de dilemmaer, som medfølger, når der foranstalles støtte til udsatte og kriminelle unge? Projektet kan give os nye perspektiver, som bidrager til refleksion. Til dels vil det give grundlag for faglig dialog omkring ungesyn, dobbelte standarder og de dilemmaer, som medfølger. Til dels vil det også rejse flere spørgsmål såsom; hvorvidt Foucaults tanker om biopolitik er tungtvejende i SEL. Både retorisk, fagligt og etisk ses "byggesten" fra flere ungesyn. Projektets analyser redegør for, at myndighedsrådgiveren styres (frames) igennem begreber, hvoraf der kan tolkes ungesyn om "det formbare barn", "det kompetente barn" og "det interaktionistiske barn". Det betyder, at rådgivernes tænkning ubevidst styres mod udviklingen af det produktive menneske fra barn til voksen. Igennem historiske studier ses det, at ideen om det produktive menneske har været en stærk drivkraft i den politiske udvikling af velfærd med en stærk betoning af mennesket som et arbejdsdygtigt menneske (Ringø, Nissen og Fallow 2019:19).

Vi ved i dag, at dette menneskesyn blev understøttet af strukturreformen (2007), hvor beskæftigelsespolitikken adskilles fra socialpolitikke, ved etablering af jobcentre i kommunerne, samt ved lovbestemte beskæftigelsesindsatser rettet mod at fremme aktive, arbejdende og økonomisk selvforsørgende mennesker. Dette menneskesyn ses også i socialpolitikken, på psykiatri- og handicapområdet og på børne- og familieområdet. Eksempelvis blev det med Barnets reform tilføjet, at støtte skal bidrage til at "*forberede barnet eller den unge til et selvstændigt voksenliv*" (SEL 2019) (Ringø 2019:20). Denne tilføjelse understreger, hvordan støtte til udsatte børn og unge i dag ikke kun handler om at skabe trivsel og lige muligheder i barndommen, men i lige så høj grad handler om at fremme et økonomisk profitabelt voksenliv uafhængigt af sociale ydelser. På tværs af politiske skel er der således i de senere år kommet et stærkt fokus på det produktive, arbejdende og økonomisk uafhængige menneske. Det gode liv forbindes med et liv i arbejde, og med det menneske, der fra barndommen og gennem

voksenlivet bidrager til samfundet i et omfang, der samlet set giver overskud (Nissen 2017). De fremhævede ungesyn og menneskesynet om det aktive, arbejdende og økonomisk selvforsørgende menneske ses fremtrædende. Dette fokus på det produktive menneske kan være et eksempel på biopolitiske styringsrationale, og muligvis også det mest dominerende styringsrationale, da fænomenet opleves over tid. Hvilke konsekvenser kan samfundet risikere, hvis fagpersoner "frames" til en tænkning, hvor børn og unge ned til 10 år, kan anses som kriminelle? Kan lovgivningens styringsrationaler få indflydelse og dermed konsekvenser på det eksisterende biopolitiske styringsrationale om det aktive, arbejdende og økonomisk selvforsørgende menneske?

Litteraturliste:

Antoft, Rasmus & Heidi Houlberg Salomonsen (2007): Det Kvalitative Casestudium – en introduktion til en forskningsstrategi, i Antoft et al. (2007): Håndværk og Horisonter. Tradition og nytænkning i kvalitativ metode.

Becker, S. Howard (1963). Outsidere. 2. udgave, Hans Reitzels Forlag, 2005

Bryderup, Inge Marie. 2005: Børnelove og Social pædagogik gennem hundrede år. Aarhus. Forlaget Klim.

Dean, Mitchell (2006). Governmentality – Magt & styring I det moderne samfund. Forlaget Sociologi.

DR-nyheder (2021). to år efter lanceringen – nyt superværktøj i kampe mod unge kriminelle samler stadig støv.

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/aar-efter-lancering-nyt-supervaaben-i-kamp-mod-unge-kriminelle-samler-stadig-stoev#!/> Lokaliseret d. 12.05.21

Fogh Jensen, Anders (2013). Mellem Ting - Foucaults filosofi. 2. Reviderede udgave. Anders Fogh Jensen og Forlaget THP.

Fogh Jensen, Anders (Oktober 2013) – Forelæsning. Foucault - tanke og styresystemernes historie. <https://www.youtube.com/watch?v=pSFKKCnxh24>
Lokaliseret d. 29/5 -21

Fogh Jensen, Anders og Svarre Hansen, Rasmus (2006). Magtens Kartografi - Foucault og Bourdieu. Unge Pædagoger, forfatter og Illustrator.

Foucault, Michel (2008). Overvågning og straf. 4.oplag. Det lille forlag, Frederiksberg 2002.

Ingemann, Jan Holm et al. (2018). Kvalitative undersøgelser i praksis – den om mennesker og samfund. 1. udgave, 2 oplag. Samfundslitteratur.

Keenan, E.K. (2001): "Using Foucault's "Disciplinary Power" and "Resistance" in Cross-Cultural.

Kvellido, Øjvind (2013). Børn i Risiko. 1. udgave, 3. oplag. Samfundslitteratur.

Hart, Susan (2006). Betydningen af samhørighed. Hans Reitzel. København.

Kjærgaard, Holger (2018). Social og special pædagogik. 2 udgave. Akademisk Forlag København.

Kjær, Morten og Minke, Linda Kjær (2018). Juridisk Institut, Syddansk Universitet.
https://www.sdu.dk/da/om_sdu/fakulteterne/samfundsvidenskab/sam_nyhedsliste/hvorfor_straffer_vi Lokaliseret d. 12.05.21

Det Kriminalpræventive Råd (2021). Bander og rokere i tal.
<https://dkr.dk/ungdomskriminalitet/bander/bander-i-tal/> Lokaliseret d. 12.05.21

Lipsky, Michael (1980): "Street Level Bureaucracy. Dilemmas of the individual in public services". Part 1: Introduction. Kapitel 1+2: S. 3-23. New York: Russel Sage Foundation.

Mik-Meyer, Nanna og Villadsen, Kasper. 2007: Magtens former, Sociologiske perspektiver på statens møde med borgeren. København. Hans Reitzels Forlag.

Ringø, Pia og Nissen, Maria Appel og Fallov, Mia Arp (2019). Menneskesyn i socialt arbejde. Lokaliseres den 12.05.21 i:
<https://socialraadgiverne.dk/wp-content/uploads/2019/05/38-UdenForNummer.pdf#page=16>

Schultz Jørgensen, Per (2002). Risiko børn i Danmark – hvem er de – hvad gør vi: Status over 10 års indsats. Social Kritik nr. 84 – (98-110)

Strube-Weber, Kamma Aziza (2018). Forsker om ungdomskriminalitet – vi bør tænke over vores straffe metoder. Netavisen. <https://navisen.dk/blog/forsker-om-ungdomskriminalitet-vi-boer-taenke-over-vores-straffemetoder/> Lokaliseres den 12.05.21

Villadsen, Kasper (2013). Michael Foucault. Kap. 17. i Klassisk og moderne samfundsteori 5.udgave. Hans Reitzels Forlag.

Villadsen, Kasper (2014). Foredrag på CESAU, Aarhus Universitet. <https://www.youtube.com/watch?v=LV86XGBFeFE> Lokaliseret d. 29/5 -21

Warming, Hanne (2011). Børneperspektiver - Børn som ligeværdige medspillere i socialt og pædagogisk arbejde. København: Akademisk Forlag.

Winter, Søren C og Nielsen, Vibeke Lehmann (2008). Implementering af politik. 1.udgave. 1. oplag. Academica.

Østergaard Larsen, Britt (2018). Forebyggelse af ungdomskriminalitet – hvad lærte vi af at sænke den kriminelle lavalder og indføre fodlænke til unge? Forlaget Djøf.

https://www.djoef-forlag.dk/openaccess/samf/samfdocs/2018/2018_4/samf_2018_4_2.pdf

Lokaliseret d. 12.05.21

Lovtekster, vejledninger og håndbøger

UKL (2018). Justitsministeriet. Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Lov nr. 1705 af 27/12/2018. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1705>

Lokaliseret d. 12.05.21

Justitsministeriet (2018). Ud af kriminalitet og tilbage i trivsel – håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

<https://ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/wp-content/uploads/2019/02/ud-af-kriminalitet-og-tilbage-i-trivsel-haandbog-til-behandling-af-sager-omfattet-af-lov-om-bekaempelse-af-ungdomskriminalitet.pdf>

Lokaliseret d. 12.05.21

SEL (2019). Social og indenrigsministeriet. Bekendtgørelse af lov om socialservice. LBK nr. 1287 af 28/08/2020. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1287>

Lokaliseret d. 12.05.21

Vej. SEL (2019). Social og indenrigsministeriet. Vejledning om indsatser og særlig støtte til udsatte børn og unge og deres familier. Vej nr. 9142 af 26/02/2019.

<https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2019/9142> Lokaliseret d. 12.05.21

FN's Børnekonvention, Artikel 40, nr. 3, a. 20/11/1989.

<https://www.retsinformation.dk/eli/ltc/1992/6> Lokaliseret d. 19.05.21

Bilagliste:

Bilag 1: Tematiseringsguide

Bilag 2: Interviewguide

Bilag 3: Mail til Informanter

Bilag 4: Mia retsgrundlag: Det retslige grundlag for arbejdet med udsatte og kriminelle unge

Bilag 5: Stefan Retsgrundlag: Voksenansvar i et UKN forbedringsforløb

Bilag 6: Hanne Warmings 10 byggestens